

Z PSZCZOŁĄ ZAWSZE KU SŁOŃCU

Rozmowa z przedstawicielami Koła Pszczelarzy w Wieliczce z okazji szesnastej edycji Wielickiego Miodobrania oraz 20. rocznicy reaktywacji działalności Koła, s. 10

NAJMNIEJSZA SZKOŁA - WIELKA MISJA

Rozmowa z o. Krzysztofem Bobakiem OFM, dyrektorem najmniejszej placówki oświatowej w powiecie wielickim, która może pochwalić się bogatą historią i tradycjami, s. 16

GRABÓWKI: ŚWIĘTO PLONÓW

Burmistrz Wieliczki serdecznie zaprasza mieszkańców na ŚWIĘTO PLONÓW połączone z degustacją potraw regionalnych w Parku Grabówki, s. 21

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 9 (106), wrzesień 2022

Puls Wieliczki

ISSN: 2353-3226

fol. Wielickie Centrum Kultury

WITAJ SZKOŁO!

WRZESIEŃ 2022

aktualności / wydarzenia

- 3 ODSŁONIĘCIE TABLICY ALFONSA DŁUGOSZA
- 4 XIII CUDOWNA MOC BUKIETÓW
- 4 5. ROCZNICA ŚWIATOWYCH DNI MŁODZIEŻY
- 5 WIELICKIE ŚWIĘTO ZIOŁ
- 6 80. ROCZNICA ZAGŁADY ŻYDÓW
- 7 O HISTORII ŻYDÓW WIELICKICH
- 7 WIELICKI ŚLAD NA KRAKOWSKIM KAZIMIERZU
- 8 ŚWIĘTO PŁONÓW W MIETNIOWIE
- 9 ZABAWA W ZABAWIE
- 12 JUBILEUSZ 75-LECIA OSP W GORZKOWIE
- 14 JUBILEUSZ 100-LECIA OSP W SUŁKOWIE
- 19 78. Rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego
- 19 ŻEGNAMY PROFESORA ADAMA KLICHA
- 20 XVI WIELICKIE MIODOBRAŃE
- 22 KONCERT OLGI BOŃCZYK
- 23 KONCERT CHÓRU GOSPEL VOICE
- 24 ZAPRASZAMY DO WIELICZKI
- 25 KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY
- 26 WAKACJE W FILIACH BIBLIOTECZNYCH
- 27 WAKACYJNY KLUB SENIORA
- 27 LETNIA CZYTELNI W BIBLIOTECE
- 28 ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3
- 28 BUDOWA SALI GIMNASTYCZNEJ W BYSZYCACH
- 28 BUDOWA SALI GIMNASTYCZNEJ W MIETNIOWIE
- 29 NOWOCZESNE PRZEDSZKOLE W ZABAWIE
- 30 ROZBUDOWA OŚRODKA ZDROWIA
- 30 ROZBUDOWA BOISKA W KOŹMICACH WIELKICH

- 32 WAKACJE W ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH
- 32 CENTRUM POMOCY DLA UKRAINY W GRABIU
- 33 ŚWIĘTO CHLEBA W GRAJOWIE
- 34 PIKNIK RODZINNY W PAWLIKOWICACH
- 35 JUBILEUSZ 35-LECIA WILGI KOŹMICE
- 36 OFERTA ZAJĘĆ, WARSZTATÓW I WYKŁADÓW
- 37 NOWE HORYZONTY EDUKACJI FILMOWEJ
- 39 KINO WIELICKA MEDIATEKA ZAPRASZA

zbliżenia

- 16 NAJMNIEJSZA SZKOŁA - WIELKA MISJA
- Rozmowa z o. Krzysztofem Bobakiem OFM

wywiad

- 10 Z PSZCZOŁĄ ZAWSZE KU SŁOŃCU
- rozmowa z Kołem Pszczelarzy w Wieliczce

z górnej półki

- 31 Jarosław Czechowicz poleca

by zdrowym być...

- 38 Zdzisław Kapera: BY ZDROWYM BYĆ

Wydawca / Redakcja

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
Rynek Górny 6, 32-020 Wieliczka
e-mail: pulswieliczki@wieliczka.eu
www.wck.wieliczka.eu

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY

Puls Wieliczki

PUNKTY DYSTRYBUCJI:

Wieliczka: Wielickie Centrum Kultury, UMIG Wieliczka, CER Solne Miasto, Punkt Informacji Turystycznej, Punkt Obsługi Mieszkańców, Wielicka Mediateka, Kampus Wielicki, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pracy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, MGOPS Wieliczka, Zarząd Budynków Komunalnych, Apteka nad Solą, Apteka Barbary Lisak, Sklepy Biedronka, Sklepy MARKET POINT, Parana Resto i Cafe, Sklep Paleo, Sklep Lewiatan, Mydlarnia U FRANCISZKA, Cukiernia Bieniak, Sklep Groszek na ul. Reformackiej, Sklep Lewiatan ul. Grottgera, Dom Handlowy Kinga, **Krzyszkowice:** Delikatesy Metro, **Czarnochowice:** Sklep ODiDO, **Kokotów:** Carrefour Express, świetlica środowiskowa, **Strumiany:** Kropka, **Węgrzce Wielkie:** Żabka, **Grabie:** Sklep u Hani, **Mała Wieś:** Delikatesy Zak, Sklep u Ani, **Sułków:** Delikatesy Sezam, świetlica środowiskowa, **Lednica Górna:** Sklep Żabka, świetlica środowiskowa, **Zabawa:** Sklep Żabka, **Rożnowa:** Sklep Carrefour, **Pawlikowice:** Sklep Lewiatan, **Siercza:** Sklep Lewiatan, **Janowice:** Sklep Avita, świetlica środowiskowa, **Raciborsko:** Sklep Groszek, **Gorzów:** Sklep Sowa, **Grajów:** Sklep MINI-MAX, **Chorągiewca:** Sklep Społem, **Mietniów:** Sklep Wielobranżowy Mietniów 264, świetlica środowiskowa, **Jankówka:** Sklep Wotek Agata, Bogustaw, Golkowice: ABC SMAK, **Grabówki:** Sklep u Kaczora, **Sygneczów:** Sklep Lewiatan, świetlica środowiskowa, **Podstolice:** Sklep U Zbyszka, **Byszyce:** U Justysi, Hurtownia spożywcza Kazpol, **Brzegi:** Sklep wielobranżowy, **Koźmice Wielkie:** Apteka Mniszek

ODSŁONIĘCIE TABLICY KU PAMIĘCI ALFONSA DŁUGOSZA

W CZWARTEK 25 SIERPNI W WIELICZCE ODBYŁO SIĘ UROCZyste ODSŁONIĘCIE TABLICY KU PAMIĘCI ALFONSA DŁUGOSZA - PEDAGOGA, ARTYSTA, MALARZA, FOTOGRAFIKA, WIZJONERA, TWÓRCY I PIERWSZEGO DYREKTORA MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA. TABLICA ZNAJDUJE SIĘ NA BUDYNKU PRZY UL. H. SIENKIEWICZA 46 (W KTÓRYM MIESZKAŁ W LATACH 1939- 1975) I ZOSTAŁA SFINANSOWANA PRZEZ MIASTO I GMINĘ WIELICZKA. WYDARZENIE ZAINICJOWAŁO STOWARZYSZENIE KLUB PRZYJACIÓŁ WIELICZKI Z PREZES JADWIGĄ DUDĄ NA CZELE.

Urodził się 120 lat temu, 28 lipca 1902 w Trzebieńce koło Chrzanowa, zmarł zaś 7 listopada 1975 w Wieliczce. Niestrudzony pasjonat Wieliczki i kopalni, malarz i doskonały fotografik, nauczyciel, wizjoner i społecznik, doprowadził do uratowania wielu cennych zabytków z opuszczonych komór kopalni soli. Jego największym dokonaniem było stworzenie nowoczesnego Muzeum, w 14 komorach chroniącego niezwykle zabytki wielickich górników: gigantyczne maszyny, urządzenia, kryształ i dzieła sztuki. Wiele z eksponatów Długosz pozyskał w wyniku pionierskich poszukiwań w starych, zapomnianych wyrobiskach. Żył wyłącznie sprawami swojego muzeum. Nie miał czasu dla siebie i nie znał pojęcia „wypoczynek”. Współpracownicy podkreślają jego bezinteresowność, zaangażowanie w pracę, uczciwość i szlachetność oraz to, że nie zrażał go chwilowe niepowodzenia. Postawę zawdzięczał to pogodnemu usposobieniu. Potrafił łagodzić różnice zdań pojawiające się wśród podwładnych. Jego zaangażowanie doceniali nie tylko pracownicy muzeum - był wielokrotnie odznaczany (m.in. Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi) i wyróżniany (został Zasłużonym Działaczem Kultury). Na dorobek Alfonsa Długosza składa się ponad dwadzieścia książek, przewodników i prac naukowych oraz przeszło 80 prac plastycznych. Na początku II wojny światowej na stałe związał się z Wieliczką. Kiedy w 1949 dyrekcja kopalni podjęła decyzję o zlikwidowaniu wielu starych komór, Długosz rozpoczął akcję ratowania zabytkowego podziemia. Przeprowadził pełną dokumentację fotograficzną saliny, gromadził też pamiątki związane z historią przemysłu solnego na ziemiach polskich. W 1951 w komorze „Warszawa” zorganizował pierwszą ekspozycję urządzeń górniczych odnalezionych w kopalni wielickiej. 3 lata później został kustoszem Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Był autorem wielu rozpraw naukowych oraz monografii: „Wieliczka Magnum Sal jako zabytek kultury materialnej”. Zainicjował również odbudowę Zamku Żupnego. Na trwałe zapisał się w historii Wieliczki jako jedna z najjaśniejszych jej postaci. UMIG Wieliczka

foto: UMIG Wieliczka

XIII edycja „Cudownej Mocy Bukietów” w Podstolicach

ZA NAMI JEDNO Z NAJPIĘKNIEJSZYCH ŚWIĄT LATA – MATKI BOSKIEJ ZIELNEJ, PODCZAS KTÓREGO W KOŚCIOŁACH ŚWIĘCONO ZIOŁA I KWIATY, A PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM PW. DUCHA ŚWIĘTEGO W PODSTOLICACH JUŻ PO RAZ TRZYNASTY ODBYŁ SIĘ KONKURS „CUDOWNA MOC BUKIETÓW”, ORGANIZOWANY PRZEZ INSTYTUT DZIEDZICTWA W KRAKOWIE, WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ MIASTO I GMINĘ WIELICZKA.

fot. UMiG Wieliczka

WIELICKIE ŚWIĘTO ZIOŁ

DZIEŃ PRZED UROCZYSTOŚCIAMI ZWIĄZANYMI ZE ŚWIĘTEM MATKI BOSKIEJ ZIELNEJ, W RAMACH KOLEJNEJ ODSŁONY PROJEKTU „RYNEK W CENTRUM KULTURY” ODBYŁO SIĘ „WIELICKIE ŚWIĘTO ZIOŁ”. NA UCZESTNIKÓW WYDARZENIA CZEKAŁO WIELE ZIOŁOWYCH ATRAKCJI, KTÓRE ZOSTAŁY ZWIEŃCZONE WYJĄTKOWYM KONCERTEM, „APETYT NA ŻYCIE” PODCZAS KTÓREGO WYSTĄPIŁA DOROTA HELBIN.

W sierpniu zgodnie z tradycją kobiety święciły bukiety z zebranych wczesnym rankiem świeżych ziół i kwiatów. Po wysuszeniu wieszły je w domach, co miało ochronić rodziny od wszelkich niebezpieczeństw, pożarów czy niedostatku. Zioła po wysuszeniu były również wykorzystywane jako środki lecznicze w domowej medycynie. Właśnie z tej okazji w programie niedzielного wydarzenia przygotowanego przez Wielickie Centrum Kultury znalazły się warsztaty plecenia wianków i komponowania kwiatnych bukiecików. Ponadto uczestnicy spotkania mieli okazję wziąć udział w warsztatach tworzenia miodu ziołowego oraz soli do kąpeli z dodatkiem ziół, a także lania świeczek z wosku pszczelego. Nie zabrakło również tradycyjnych zajęć dla najmłodszych, na które złożyły się bańki mydlane, skręcanie baloników, malowanie buzi oraz wykonywanie brokatowych tatuaży. Na wielickim rynku pojawiło się również stoisko z produktami pszczelimi, a także naturalnymi świecami i woskami sojowymi „Kamilove”.

Ziołowe wydarzenie zakończyło się koncertem zatytułowanym „Apetyt na życie” w wykonaniu Doroty Helbin. Artystka niejednokrotnie występowała już w naszym mieście. Doskonale znana wielickiej publiczności, zgromadziła na rynku spore grono sympatyków. Tym razem mieliśmy okazję usłyszeć piosenki z repertuaru m. in. Hanny Banaszak, wspaniałe aranżacje utworów Wasowskiego i Przybory z Kabaretu Starszych Panów, a także piosenki innych gwiazd estrady polskiej. Artystce akompaniowali: Jasiek Kusek – piano, Wojciech Marcinowski – skrzypce oraz Szymon Frankowski – kontrabas.

Występ zorganizowany w otoczeniu unoszącego się aromatu kwiatów i ziół był prawdziwą uczcą dla zmysłów i został gorąco przyjęty przez publiczność. Dziękujemy, że byliście z nami!

Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

80. Rocznicą Zagłady Żydów z Wieliczki, Niepołomic i okolicznych miejscowości

26 sierpnia 2022 roku przypada 80. rocznica tragicznych wydarzeń w historii Wieliczki i Niepołomic - zagłady około 10 tys. Żydów z Wieliczki, Niepołomic i okolicznych miejscowości. Punktualnie o godz. 12.00 na Rynku w Wieliczce rozpoczęły się uroczystości upamiętniające tę rocznicę. Razem z przewodniczącą Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie Heleną Jakubowicz oraz burmistrzem Miasta i Gminy Wieliczka Arturem Koziółem oraz Romanem Ptakiem - burmistrzem Niepołomic, mieszkańcy złożyli wieńce i znicze pod tablicą upamiętniającą zagładę Żydów, a także przy pomniku na Cmentarzu Żydowskim w Grabówkach. Wspólna uroczystość zakończyła się przy pomniku na Kozich Górkach w Puszczy Niepołomickiej. Naszym obowiązkiem jest pamięć o wszystkich, którzy stracili życie w wyniku Zagłady. UMiG Wieliczka

Kilka słów o historii Żydów wielickich

Żydzi byli obecni w Wieliczce już od czasów średniowiecza, handlowali solą i - na zaproszenie możnych - prowadzili lokale z wyszynkiem. Chyba szło im bardzo dobrze i wywołali zawiść, bo w 1566 król Zygmunt August objął Wieliczkę prawem „de non tolerandis Judeis”, czyli zakazał im osiedlania się w mieście. Na tamten czas datuje się osadnictwo w podwielickim Kłaśnie, które należało do życzliwych Żydom Lubomirskich. Dopiero Austriacy w 1867 zrównali w prawach wszystkich mieszkańców i nic nie stało już na przeszkodzie, aby Żydzi zamieszkali także w solnym mieście. Wielu z nich osiedliło się w nim po pożarze w 1877, kiedy wykupili od mieszczan działki wokół Rynku Górnego i wybudowali tam domy. W 1932 Klasno zostało włączone w obręb miasta i w związku z tym zaczęły istnieć dwie gminy żydowskie - bardziej tradycyjna - kłaśnienińska z własną rodzinną rabinów o nazwisku Frenkel i bardziej postępową - wielicką. Stylem życia i możliwością Żydzi nie różnili się zbyt od

innych wieliczian. Byli wśród nich i biedni straganiarze i właściciele tartaku produkującego na potrzeby kopalni. W mieście istniało kilka chederów, czyli szkół religijnych (choć z czasem coraz więcej dzieci szło do szkół publicznych), a potrzeby duchowe można było zrealizować w trzech synagogach - postępowej Tempel przy ulicy Górsko, codziennej Małej przy ulicy Wiejskiej i dumie całej społeczności - Dużej Bożnicy przy ulicy Kłaśnienińskiej. Od początków istnienia gminy, jako jeden z warunków jej utworzenia, istniał cmentarz na Grabówkach, choć nie znamy dokładnej daty jego powstania. Na pewno wyznaczony został w XIX w. jako obszar ok. 2 ha otoczony kamiennym murem. Służył nie tylko miejscowym, ale Żydom np. z Gdowa i Podgórza, dopóki nie utworzono cmentarza przy ulicy Jerozolimskiej w Krakowie. Opiekował się nim kahał i Chewra Kadisza (bractwo pogrzebowe). Cały ten świat przestał istnieć w czasie II wojny światowej, kiedy to nakazano im zgromadzić się na Rynku Górnym

w Wieliczce, skąd 27 sierpnia 1942 zdecydowana większość wywieziona została do obozu w Bełżcu, najślabi od razu rozstrzelani w Puszczy Niepołomickiej, a kilkaset osób trafiło do obozu pracy w Płaszowie. Z Holocaustu ocalało jedynie około 100 wielickich Żydów.

Jeśli chodzi o pamiątki materialne, po Żydach wielickich przetrwała zabudowa Kłasnna, które w części środkowej zachowało charakter sztetla, budynek Dużej Synagogi, w którym przez długie lata mieściła się fabryka lamp i cmentarz z kilkudziesięcioma macewami. Z niematerialnych zostały wspomnienia zgromadzone w wydanej przez Wydawnictwo Żyznowski w 2012 książce „Żydzi Wieliczki i Kłasnna”.

/Tekst jest częścią wywiadu, jakiego udzieliła autorka Zuzannie Pietrzak i Oliwii Smydzie, uczennicom wielickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Matejki, na potrzeby powiatowego konkursu, w którym zajęły II miejsce./ *Melania Gurgul*

Wielicki ślad na krakowskim Kazimierzu

Kazimierz jest chętnie odwiedzany przez turystów i krakowian - dla pozostałości po dzielnicy żydowskiej i niezliczonych klimatycznych kawiarenek i pubów. Wśród jego zakamarków znajduje się krótka uliczka biegnąca łukiem od I komisariatu policji przy Szerokiej w stronę ulicy Ciemnej, pod nazwą Lewkowa. Kiedyś zaniedbana, wraz z rozkwitem dzielnicy zyskała nowy blask. Ma, a raczej jej patron miał związek z Wieliczką. Miasto Kazimierz powstało dekretem króla Kazimierza Wielkiego w 1335 z kilku średniowiecznych osad wokół kościołów św. Michała na Skałce i nieistniejących już św. Jakuba i św. Wawrzyńca. Miało własne mury, bramy: Glinianą (Krakowską), Skawińską, Wielicką, Bocheńską i Bydlną (do początku XVI w.), a rolę jego centrum administracyjno-handlowego pełnił rynek z ratuszem. Król ufundował tu potężne kościoły - farę - Bożego Ciała i według tradycji ekspacyjny - św. Katarzyny. Od końca XIV wieku zaczęli się tu osiedlać Żydzi - najpierw uciekinierzy z terenu Czech i Niemiec, a po rozruchach wywołanych

groźnym pożarem Krakowa, za króla Jana Olbrachta, przenieśli się tutaj Żydzi krakowscy. Oppidum Judeorum w swoim szczytowym okresie w połowie XVII w. zajmowało 1/6 powierzchni Kazimierza. Oprócz rzemiosła i innych aktywności niezbędnych dla funkcjonowania enklawy Żydzi zajmowali się handlem nieruchomościami i finansami - dzierżawą ceł pobieranych przez króla i szlachtę i pożyczaniem pieniędzy. Najwybitniejszym finansistą żydowskim był Lewko (zmarł w 1395 roku), który pożyczył ogromne sumy królowi Kazimierzowi i jego następcom - Ludwikowi Węgierskiemu, Władysławowi Jagielle i królowej Jadwidze, a także rodzinie Wierzyńków i innym z otoczenia dworu. Był właścicielem domów przy ul. Żydowskiej (obecnie Józefa), Wiślniej, Mikołajskiej i browaru, a w latach 60. XIV w. również poborcą opłat miejskich dla krakowskiego wielkorządcy Bodzanta, późniejszego biskupa. Jego metody odzyskiwania długów nie zaskarbiły mu popularności - był nawet posądzany o konszachty z siłami nieczystymi. Mimo to cieszył się tak dużym za-

ufaniem króla Kazimierza, że ten oddalił wszystkie skargi i w 1368 powołał go w skład rady zajmującej się organizacją żup solnych, a następnie oddał mu w dzierżawę żupę w Bochni i w Wieliczce oraz zarząd mennicy królewskiej w Krakowie. Dochody ze sprzedaży soli, objętej monopolem królewskim, były jednym z głównych stałych dochodów polskich monarchów - stanowiły jedną trzecią dochodów państwa. Szczególnie ważną rolę w zawiadywaniu żupą krakowską odgrywał jej zwierzchnik - żupnik krakowski, wybierany przez króla. Miał on zapewnić właściwe funkcjonowanie kopalni i odpowiadał za zbyt soli, a przez to - za wpływ do skarbu królewskiego. Na to arcyważne z punktu widzenia interesów króla i państwa stanowisko Kazimierz Wielki mianował Lewkę, którego pamięć uwieczniona została w nazwie ulicy.

Bibliografia:

Michał Rożek „Urbs celeberrima” „Zagadkowy Kraków” praca zbiorowa pod redakcją Piotra Hapanowicza, Michała Niezabitowskiego i Wacława Pasowicza. *Melania Gurgul*

ŚWIĘTO PŁONÓW W MIETNIOWIE

Mietniewskie Święto Płonów to wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz letnich wydarzeń kulturalnych odbywających się w naszej gminie. Jak co roku do wspólnego świętowania mieszkańców i przyjaciół Mietniowa zaprosili sołtys wsi Mietniów Józef Sosin wraz Radą Sołectką oraz Kołem Gospodyń Wiejskich „Iskry Mietniowa”. Uroczystości tradycyjnie rozpoczęła msza św. parafialna w kościele pw. św. Michała Archanioła w Pawlikowicach z udziałem mieszkańców Mietniowa i okolicznych miejscowości. *Wielickie Centrum Kultury*

ZABAWA w Zabawie

JAK CO ROKU POD KONIEC SIERPNIA MIESZKAŃCY ZABAWY WSPÓLNIE BAWILI SIĘ PODCZAS PLENEROWEGO WYDARZENIA ZORGANIZOWANEGO PRZEZ OSP W ZABAWIE WRAZ Z PREZESEM TADEUSZEM LURAŃCEM.

Nazwa miejscowości zobowiązuje, dlatego w programie jak zawsze znalazło się wiele atrakcji dla dzieci i dorosłych, takich jak zabawy rodzinne zorganizowane przez Wielickie Centrum Kultury, konkurs plastyczny o historii Zabawy, pokaz Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej z OSP Zabawa, konkursy czytelnicze przygotowane przez miejscową filię Mediateki - Biblioteki Miejskiej w Wieliczce oraz degustację i przekąski z grilla. Jak zawsze mnóstwo wrażeń dostarczył dmuchany zamek dla dzieci, a szampańską zabawę taneczną niemal do białego rana zapewnił DJ sCubi. Podczas wydarzenia można było również zasięgnąć informacji w mobilnym Punkcie informacyjnym Lokalnej Grupy Działania Powiatu Wielickiego. *Wielickie Centrum Kultury*

Z PSZCZOŁĄ ZAWSZE KU SŁOŃCU

ROZMOWA Z PRZEDSTAWICIELAMI KOŁA PSZCZELARZY W WIELICZCE: PREZESEM ADAMEM CZAJCZYKIEM, WICEPREZESEM ROMANEM SZLACHTĄ, WICEPREZESEM PIERWSZEGO, HISTORYCZNEGO ZARZĄDU BOLESŁAWEM GAKANEM ORAZ JEGO SKARBNIKIEM, AKTUALNYM HONOROWYM PREZESEM KOŁA PIOTREM ZEMEŁKĄ.

Spotykamy się przy okazji szesnastego już Miodobrania w Wieliczce, ale jest to też świetna okazja, żeby przybliżyć szerszemu gronu czytelników Pulsu, jak ważną rolę odgrywa pszczoła w środowisku, czyli po prostu świecie, w którym żyjemy i co możemy, a nawet powinniśmy robić, żeby ją chronić. Zacznijmy może jednak od historii. Koło istnieje już...

Minęło już 21 lat od ostatniej reaktywacji, która miała miejsce w kwietniu 2001 roku. Bo warto wiedzieć, że pierwsza udokumentowana informacja o istnieniu Koła pochodzi z 1947 roku. Aktualnie liczy ono 64 członków z wielickiej gminy, pod opieką których łącznie znajduje się 1150 pszczelich rodzin. Warto zaznaczyć też, że nasze pasieki zlokalizowane są na terenie Pogórza Wielickiego, które nie jest skażone przez zanieczyszczenia z zakładów przemysłowych. Ten aspekt decyduje o wysokiej jakości naszego miodu. Warto też dodać, że od 2006 roku nasze Koło posiada własny sztandar, który symbolizuje tradycję dążenia do zespolenia z przyrodą i poszanowania jej praw, jak również godność Polskich Pszczelarzy.

Nawet ja, mimo że nie mam w rodzinie żadnych tradycji pszczelarskich to postać pszczelarza od zawsze kojarzę z samymi pozytywnymi wartościami. To między innymi ktoś, kto ma głęboką świadomość, jak działa przyroda i jak ważna jest jej ochrona.

Kiedyś mówiło się, że jak pszczelarz szedł do sądu, to nawet przysięgi nie musiał składać. Uosabiał takie cechy jak uczciwość i prawdomówność. Obecnie mamy problem z tym, że pszczelarstwem zajmują się też ludzie, których nazywam „niedzielnymi pszczelarzami”. Oni zainteresowani są tylko tym, ile miodu mogą pozyskać. Nie interesuje ich natura sama w sobie, ten niezwykle fenomen, którym jest pszczoła, istniejąca na świecie przecież dłużej niż my. Nie są gotowi na poświęcenie, bo przecież pszczelarstwo to pasja, wokół której kręci się całe życie prawdziwego pszczelarza. On nie ma wakacji, wolnego, bo ciągle musi doglądać pszczół i dbać o to, żeby miały wszystko, czego potrzebują. Nawet zimą.

Wielu jest takich „niedzielnych pszczelarzy”?

Niestety coraz więcej, bo pszczelarstwo stało się czymś w rodzaju mody. Stwarza to wiele problemów, jak na przykład przepszczenie. 100 rodzin na kilometr kwadratowy to już za dużo. Efekt jest taki, że zaczynają się atakować, rywalizując o dostęp do roślin. Nieumiejętne zajmowanie się pszczołami może prowadzić do rozprzestrzeniania się groźnych chorób, jak na przykład zgnilec amerykański, który prowadzi do konieczności likwidacji rodzin nim zara-

fol. Wielickie Centrum Kultury

żonych. Zupełnie niegroźny dla człowieka, jest zabójczy dla pszczół, a w stu procentach wynika z niewłaściwego działania pszczelarza. Młodym, z których wielu zaczyna zajmować się pszczelarstwem wydaje się też, że wszelkie informacje można znaleźć na YouTube. Nie chcą się szkolić, jeździć na konferencje. A tymczasem filmiki publikowane w sieci trzeba brać tak przez pół, bo często zawierają wiele zakłamań.

Trzeba zaznaczyć, że pszczelarstwo jest dziedziną, w której wiedzę zyskuje się przez lata praktyki, obserwacji i wyciągania wniosków. I oczywiście systematycznego doszkalania się. Internet jest bardzo pomocny, ale nie powinien być głównym źródłem wiedzy.

Porozmawiajmy przez chwilę o pszczołach i tym, jak możemy im pomóc. Przecież – choć zabrzmi to pompatycznie – są one fundamentem naszego świata.

Wróć do tego, o czym już mówiliśmy – prawdziwy pszczelarz koncentruje się na najważniejszym zadaniu, jakim jest pomoc pszczole. Wiadomo, jest też nicponiem - zabiera jej miód, ale też dba o to, żeby mogła przeżyć w jak najlepszych warunkach. W efekcie korzyści odnosimy wszyscy, przyroda, rolnicy, wreszcie wszyscy inni, którzy dzięki pszczole mają produkty spożywcze, w tym miód, który jest nie tylko pokarmem, ale też lekarstwem. Dziś stawiamy czoła wielu zagrożeniom. Dwa największe to działalność człowieka, w tym przede wszystkim używanie przez niego chemicznych środków ochrony roślin w niewłaściwych porach dnia, a także coraz mniejsza ilość roślin miododajnych.

Niestety co jakiś czas można przeczytać o tym, że pszczelarz traci wszystkie pszczoły na skutek oprysków środkami chemicznymi wykonanych niezgodnie z prawem.

A wystarczy przeczytać instrukcję. Poza tym rolnicy biorą udział w szkoleniach, więc tę wiedzę powinni posiadać. A jednak do takich tragicznych sytuacji dochodzi. Niektórzy po prostu nie myślą, nie chce im się, spieszą się. A efekt jest tragiczny dla wszystkich. Bo strata pszczoły to strata nie tylko pszczelarza, ale całej społeczności, w tym tego rolnika, dla którego pszczoła także wykonuje wielką pracę. Dzięki zapylaniu wydajność wzrasta w ogromnym stopniu, co zauważy każdy, kto ma w pobliżu pszczoły.

Chemia jest w ogóle wielkim zagrożeniem dla owadów. Także w przydomowych ogródkach, czy tych balkonowych ludzie naganinają ją stosując. A przecież walcząc np. z mszycami można użyć środków naturalnych, takich jak czosnek. Korzyści są obopólne.

Brakuje też roślin, z których pszczoły mogą pobierać pyłek i nektar.

Coraz mniejsza ilość tzw. pożytku to jeden z największych problemów. W lasach lipy i akacje są powycinane. Ogrody obsadzone iglakami, żeby nie zamiatać liści, nie mówiąc już o drzewach owocowych, których przy domach się nie uświadczy. Sporo ziemi leży odłogiem i nic na niej nie rośnie.

To jak możemy pomóc pszczołom?

Sadzić rośliny miododajne, drzewa owocowe, wysiewać łąki kwietne.

Nie używać sztucznych nawozów tylko naturalne, takie jak choćby kompost.

I jeszcze jedna bardzo ważna rzecz – wiele pszczół ginie podczas koszenia trawy. Prosimy więc – nie kośmy przed południem, bo wtedy właśnie pszczoły zajęte są zbieraniem pokarmu.

To bardzo ważne, podkreślę więc – pomóżmy pszczołom, kosząc dopiero po południu. Pomagając im, pomożemy też sobie. Może też nie wygajamy trawnika, zostawmy jakiś fragment w łące, gdzie pszczoły czy inne owady mogą się pożywić. Takich akcji wynikających z rosnącej świadomości widać na szczęście coraz więcej. Porozmawiajmy jeszcze o trudnościach z jakimi borykają się pszczelarze.

Jeden z poważniejszych pojawił się w ostatnim czasie i dotyczy cen cukru. Jeszcze rok temu kupowaliśmy kilogram za 2,60 a teraz za 6 zł. A przecież cukier jest niezbędny do nakarmienia pszczół. Jedna pszczela rodzina potrzebuje około 15 kilogramów.

Nie wszyscy są świadomi, że te gigantyczne ceny cukru będą musiały odbić się na cenie miodu.

Nie ukrywamy, że przydałaby się jakaś dotacja, inaczej tak właśnie będzie. Koszty utrzymania rodzin są bardzo duże, zresztą wszystko kosztuje, sprzęt, lekarstwa. Od pewnego czasu mamy dotacje z Unii na lekarstwa właśnie, ale proszę sobie wyobrazić, że kiedy się pojawiły, producenci podnieśli ceny i jest tak, jakby żadnych dotacji nie było. Jak już podkreślaliśmy na początku, pszczelarstwo to nie jest biznes, choć są tacy, co próbują traktować je w taki sposób. Jeśli chce się dzielić prawdziwym miodem, nie da się zrobić wielkich kokosów, jak to niektórzy sobie wyobrażają. Jeśli uda się wyjść na remis, to już jest dobrze.

Dotknęliśmy kolejnego ważnego tematu, a mianowicie, jak rozpoznać ten autentyczny miód?

Przed wszystkim istnieją tylko dwa rodzaje miodu: nektarowy i spadziowy. Obecnie można spotkać się z różnymi produktami miodopodobnymi, w których nie wiadomo, jaka tak naprawdę jest zawartość prawdziwego miodu. To na przykład różne „ziołomiody”, które w nazwie mają rośliny, z których pszczoła nie pobiera żadnych substancji. One z miodami nie mają nic wspólnego, oprócz tego, że są do tych produktów dodawane.

Prawdziwy miód musi się krystalizować, jeden robi to wolniej, inny szybciej, ale krystalizacja to jeden z kluczowych wyznaczników autentyczności miodu. Z jakiegoś zaś powodu wciąż wśród niektórych osób pokutuje całkowicie fałszywe przekonanie, że miód skryształizowany zawiera dodany cukier. Jest to całkowita nieprawda. Prawdziwy miód jest też mętny. Warto o tym pamiętać.

Miód może też zepsuć pszczelarz, jeśli odbierze go zbyt wcześnie. Może go też zepsuć konsument, jeśli nie domknie wieczka albo pozostawi stoik na słońcu. Trzeba też pamiętać o tym, żeby zawsze nabierać miód czystą łyżeczką.

O wszystkich tych szczegółach słyszałam, poza ostatnim. A co z miodami, które na etykiecie mają informację, że częściowo pochodzą spoza UE? Można im ufać?

Generalnie wielcy producenci miodów w Polsce muszą sprowadzać duże ilości miodu z innych państw, w tym takich jak Rosja czy Chiny, bo jest tanio, bowiem nie są w stanie wyprodukować takiej ilości, jakiej potrzebują. Natomiast, jakie to są miody i gdzie latały pszczoły, które go wytworzyły, tego nie będziemy wiedzieli. Może się zdarzyć, że będą to tereny skażone zanieczyszczeniem. Z tego, co wiemy to kupowane są też miody pochodzące z rejonów Czernobyla. Mogą więc być szkodliwe.

To poważna sprawa. Jeśli więc chcemy być pewni jakości miodu, kupujemy...

Od znajomych, lokalnych pszczelarzy, których możemy odwiedzić osobiście i przekonać się, jak wyglądają prowadzone przez nich pasieki.

Niezwykle ważna jest też działalność edukacyjna, zwłaszcza wśród młodych. Czy członkowie Koła również takową prowadzą?

Oczywiście, jesteśmy zapraszani do przedszkoli, prowadzimy również naszą pasiekę edukacyjną, która znajduje się w rejonie Koźmic Wielkich. Dysponujemy tam 20 strojami ochronnymi dla dzieci. Generalnie, ci najmłodsi, a także starsi uczniowie są niezwykle ciekawi i pełni pasji. Warto dodać, że jeden z naszych członków prowadzi kronikę.

Taka refleksja na zakończenie: odeszliśmy zbyt daleko od natury, przestaliśmy ją rozumieć, niszczymy...

I w efekcie jest coraz gorzej. Kiedy ludzie zabierają się za poprawę natury, efekt może być tylko odwrotny. Szkodzimy, a obecnie dotarliśmy niemal nad krawędź. Natura, w tym jedno z jej najcudowniejszych dzieci – pszczoła, zawsze dążąca ku słońcu, są gwarantem naszego przetrwania. Musimy zrobić wszystko, żeby jej pomagać, nie niszczyć, bo przecież w ten sposób niszczymy samych siebie.

Dziękuję bardzo za rozmowę i mając nadzieję na zmiany na lepsze do zobaczenia na Miodobranii!

My zaś chcielibyśmy również podziękować naszemu honorowemu członkowi – burmistrzowi Koziółowi za wsparcie oraz Wielickiemu Centrum Kultury, z którą to instytucją współorganizujemy tę cykliczną imprezę.

Katarzyna Adolf / Wielickie Centrum Kultury

JUBILEUSZ 75-LECIA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W GORZKOWIE

Druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej w Gorzkowie od 75 lat ratują życie i mienie mieszkańców Gorzkowa i okolicznych miejscowości, będąc wierni hasłu: „Bogu na chwałę, ludziom na pożytek”. W sobotę, 8 sierpnia, świętowali jubileusz jednostki.

Ochotnicza Straż Pożarna w Gorzkowie to 75 lat historii, tradycji, pasji, ale też ogromnego poświęcenia strażaków - to tradycja przekazywana z pokolenia na pokolenie. Przez te wszystkie lata w jednostce służyło wielu ochotników, którzy często z narażeniem własnego życia pomagali innym. Program jubileuszowych obchodów rozpoczął się mszą św. w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Gorzkowie, którą odprawił ks. proboszcz Stanisław Słowiński. Po nabożeństwie na plac przy budynku OSP, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości, wyruszył przemarsz prowadzony przez Orkiestrę Dętą Koźmice Wielkie.

Za szczególne zaangażowanie w ochronę przeciwpożarową i bezpieczeństwo mieszkańców strażakom dziękowali między innymi: zastępca burmistrza Wieliczki ds. Inwestycji Piotr Krupa, dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztof Kühn oraz prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Wieliczce - dh Władysław Kucharski. Jubileusz stał się również okazją do wręczenia medali i wyróżnień szczególnie zasłużonym strażakom:

MEDAL BRĄZOWY:

1. Marcin Popek
2. Mateusz Cieślík
3. Tomasz Kania
4. Zbigniew Król
5. Beata Stachura

MEDAL SREBRNY:

1. Adam Czajczyk
2. Zbigniew Kania
3. Paweł Mrugała

MEDAL ZŁOTY:

1. Jerzy Stachura
2. Kazimierz Luzara

ZA WYSŁUGĘ LAT:

1. Wiesław Półtorak - 45 lat
2. Adam Czajczyk - 45 lat
3. Jerzy Stachura - 40 lat
4. Marek Chlebda - 40 lat
5. Marian Stachura - 40 lat
6. Kazimierz Luzara - 40 lat
7. Zbigniew Stachura - 40 lat
8. Stanisław Kaszowski - 30 lat
9. Paweł Mrugała - 30 lat
10. Zbigniew Kania - 25 lat
11. Grzegorz Surówka - 25 lat
12. Sławomir Szutowski - 20 lat

SREBRNE MEDALE MŁODZIEŻOWYCH DRUŻYN POŻARNICZYCH:

1. Kamila Stachura
2. Karolina Chlebda
3. Natalia Racisz
4. Patrycja Ogryzek
5. Sebastian Widomski
6. Sebastian Świątek
7. Klaudiusz Migacz

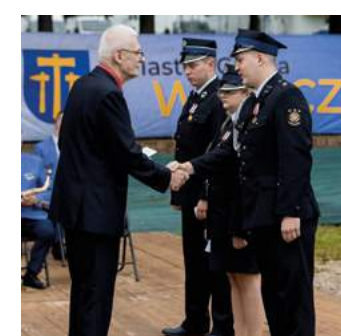
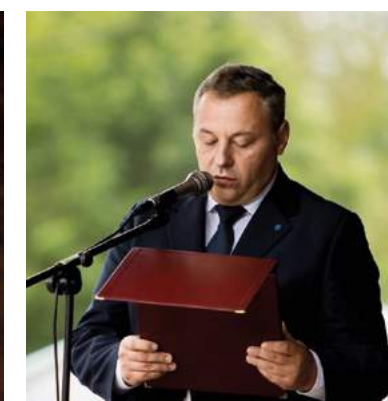
WZOROWY STRAŻAK:

1. Dawid Widomski
2. Łukasz Popek
3. Stanisław Krawczyk
4. Patryk Rozwadowski
5. Michał Stachura

UMiG Wieliczka

fol. UMiG Wieliczka

Jubileuszu 100-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Sułkowie

W sobotę 13 sierpnia pod patronatem honorowym burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka odbyły się uroczyste obchody 100-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Sułkowie. Wydarzenie rozpoczęło o godz. 12:20 zbiórka pododdziałów, po czym nastąpił uroczysty wymarsz spod remizy w Sułkowie. O godz. 13:00 w Kościele Wniebowzięcia NMP odbyła się msza św., po której zorganizowano meldunek jednostek OSP. Kolejnym punktem uroczystości było podniesienie flagi państwowej i odśpiewanie hymnu przy akompaniamencie Orkiestry Dętej z Byszyc, po czym nastąpiło przedstawienie historii jednostki i prezentacja kroniki. Szczególnie podniosłym elementem jubileuszu było wyręczenie odznaczeń, po którym do zebranych zwrócił się Piotr Krupa - zastępca burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka ds. Inwestycji. W uroczystości udział wzięli: Tadeusza Luraniec - przewodniczący Rady Miejskiej w Wieliczce i równocześnie prezes OSP Zabawa, ks. Tadeusz Skupień, sołtys Sułkowa - Adam Bochenek, prezes OSP Sułków - Jan Cichy. Na scenie zaprezentował się Zespół Pieśni i Tańca Sułkowie. Nie zabrakło pokazów strażackich, atrakcji dla dzieci, degustacji potraw tradycyjnych. Na zakończenie imprezy odbył się koncert zespołu Fabex Max.

Wyróżnienia dla ochotników z Sułkowa: Medale „Za zasługi dla pożarnictwa”: Jerzy Polonka (złoty), Jolanta Kostuch (złoty), Zofia Kania (złoty), Krzysztof Grenian (srebrny), Zbigniew Kołakowski (brązowy), Jerzy Krawczyk (brązowy), Bogdan Klich (brązowy), Mateusz Krawczyk (brązowy). UMiG Wieliczka

NAJMNIEJSZA SZKOŁA - WIELKA MISJA

TA NAJMNIEJSZA SZKOŁA W POWIECIE MOŻE SIĘ POCHWALIĆ NIE TYLKO CIEKAWĄ HISTORIĄ, ALE TEŻ NIEBAGATELNYM WKŁADEM W KSZTAŁTOWANIE KADR DECYDUJĄCYCH O AKTUALNYM OBliczu NASZEGO MIASTA. NIEGDYŚ NIŻSZE SEMINARIUM DUCHOWNE, KSZTAŁCĄCE PRZEDĘ WSZYSTKIM CHŁOPCÓW, KTÓRZY TRAFIALI TAM Z MYŚLĄ O PODJĘCIU ŻYCIA ZAKONNEGO, DZIŚ TO SZKOŁA PRYWATNA Z INTERNATEM, POSIADAJĄCA UPRAWNIENIA PLACÓWKI PUBLICZNEJ, W KTÓREJ UCZY SIĘ 43 UCZNIÓW. NIE TYLKO Z POLSKI. W JEJ ŁAWACH ZASIADAJĄ OBECNIE TAKŻE MŁODZI LUDZIE ZE STANÓW ZJEDNOCZONYCH, SZWECJI, SZWAJCARII, NIEMIEC, IRLANDII CZY UKRAINY – CHŁOPCY Z POLSKIMI KORZENIAMI, KTÓRZY TRAFIAJĄ DO KRAJU PRZODKÓW, ŻEBY LEPIEJ POZNAĆ JEGO JĘZYK I KULTURĘ. USYTUOWANE W BUDYNKACH PRZYKLASZTORNICH PRYWATNE LICEUM FRANCISZKANÓW OFM PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNĄ W WIELICZCE JUŻ OD 1958 ROKU, ALE JEGO KORZENIE SĄ O WIELE STARSZE I SIĘGAJĄ CZASÓW TUŻ PRZED I WOJNĄ ŚWIATOWĄ. OD 2008 ROKU FUNKCJĘ DYREKTORA SZKOŁY PEŁNI OJCIEC KRZYSZTOF BOBAK OFM, JEJ ABSOLWENT, KTÓRY 17 LAT TEMU POWRÓCIŁ DO WIELICZKI, ŻEBY WYPEŁNIĆ MISJĘ WYCHOWYWANIA I KSZTAŁTOWANIA KOLEJNYCH ROCZNIKÓW W DUCHU CHRZEŚCIJAŃSKICH WARTOŚCI. TO TUTAJ, W WIELICKIEJ SZKOLE SAM UKSZTAŁTOWAŁ SIĘ JAKO MŁODY, WCHODZĄCY W ŻYCIE CZŁOWIEK, TUTAJ TEŻ ODKRYŁ POWOŁANIE. TO, KTÓRE SKIEROWAŁO GO NA DROGĘ KAPŁAŃSTWA, ALE TAKŻE I TO, KTÓRE ZRODZIŁO W NIM PASJĘ DO PRACY WYCHOWAWCY I NAUCZYCIELA. NIEŁATWEJ I WYMAGAJĄCEJ POŚWIĘCEŃ, ALE TEŻ, JAK SAM ZAZNACZA – DAJĄCEJ OLBRZYMIĄ SATYSFAKCJĘ.

Zacznijmy jednak od początku. Pełna nazwa szkoły to Prywatne Liceum Ogólnokształcące Niższego Seminarium Duchownego Kolegium św. Antoniego i bł. Krystyna Gondka, a jego organem założycielskim i prowadzącym jest Prowincja Matki Bożej Anielskiej Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, znanych też jako zakon franciszkański. Pierwsza placówka powołana została w 1913 roku we Lwowie i służyć miała kształceniu uboższych młodych ludzi, którzy mogli potem zasilić szeregi zakonników. Od mo-

mentu rozłamu na bernardynów i reformatów, który miał miejsce dwa lata wcześniej, do reformatów wstąpiło zaledwie dwóch kleryków. Działalność instytucji trwała tylko rok – wybuch Wielkiej Wojny, która zmieniła oblicze Europy, zmusił zakonników do zamknięcia szkoły, a na terenie budynku zaczął funkcjonować szpital wojskowy. Kolegium w pełni powróciło do działalności w 1921 roku konsekwentnie ją rozwijając aż do 1939 roku, kiedy to rozpoczął się kolejny tragiczny wieloletni konflikt.

Trzy lata po jego zakończeniu, w 1948 roku franciszkanie podjęli próbę odtworzenia Kolegium w Warszawie, jednak ze względu na narastające prześladowania działalność ta trwała zaledwie dwa lata. Wtedy też pojawił się pomysł utworzenia szkoły zakonnej w Wieliczce.

Ponieważ w 1934 roku w klasztorze solnego miasta otworzono studium filozoficzno – teologiczne, które działało do wybuchu wojny, pomysł padł na przygotowany już wcześniej grunt. W 1948 roku zorganizowano tu studium dla kleryków, w którym mieli oni realizować program licealny o profilu humanistycznym. Studium Humanistyczne działało do 1954 roku, kiedy to na skutek decyzji Urzędu Bezpieczeństwa wielicy zakonnicy zostali wyrzuceni z klasztoru, a on sam stał się miejscem internowania i pracy przesiedlonych ze Śląska Sióstr Służebniczek, z których część była pochodzenia niemieckiego. Wygnanie trwało nieco ponad dwa lata – na fali odwilży październikowej zakonnicy powrócili do klasztoru, odzyskując go w pełni w następnym roku, po wyjeździe sióstr. W takich okolicznościach powrócił temat utworzenia szkoły przy klasztorze i w już we wrześniu 1958 roku w jego murach działalność rozpoczęło Kolegium Franciszkańskie mające charakter Niższego Seminarium Duchownego, w którym jak wcześniej realizowano program liceum ogólnokształcącego o profilu humanistycznym. Jak podkreślają twórcy rocznicowego wydawnictwa opisującego historię szkoły, celem placówki miało być kształcenie nakierowane na wybór drogi zakonnej w oparciu o idee św. Franciszka.

Działalność Kolegium w tamtym czasie, szczególnie w latach 60., napotykała wiele przeszkód, z których większość miała charakter represji politycznych. Szykanowano pracujących w niej nauczycieli, w pewnym momencie całkowicie zakazując zatrudniania pedagogów pracujących już w szkolnictwie. Sporym problemem była też konieczność zdawania matur zewnętrznych – ze względu na brak uprawnień placówka nie mogła przeprowadzać egzaminu dojrzałości. Sytuacja uległa zmianie dopiero w maju 1981 roku, kiedy to na fali przemian zapoczątkowanych przez „Solidarność” Niższe Seminarium otrzymało prawa państwowe, które 10 lat później, już w nowych warunkach politycznych przyznano szkole na stałe. W 1992 roku placówka wpisana została do ewidencji Kuratorium Oświaty w Krakowie i dziś jest jedną z wiodących w powiecie szkół.

Zmieniająca się rzeczywistość nie pozostała bez wpływu na główny cel działalności Liceum. Dziś już nie jest nim zasilanie szeregów zakonu, ale kształtowanie kolejnych pokoleń w duchu wartości chrześcijańskich i patriotycznych, wspomaganie pełnego rozwoju osobowości prowadzącego do dojrzałości i postawy życiowej opartej na odpowiedzialności. Drugiej takiej szkoły nie ma w całej Polsce. Właśnie ze względu na jej charakter, w którym kluczową rolę pełni oparcie się na wartościach, a także poczucie bezpieczeństwa, jakie zapewnia swoim uczniom, jest miejscem, które wybierają poszukujący specjalnego miejsca dla swoich synów. Jej absolwenci zaś podejmują różne życiowe drogi, często wiążące się z przyjęciem roli, z którą wiąże się spora odpowiedzialność społeczna. Ich rozwój i udane życie świadczą o tym, że franciszkańska misja jest skuteczna.

Szkoła z internatem daje unikalną możliwość kształtowania charakteru uczniów. Typowa placówka edukacyjna zajmuje się uczniem do momentu, kiedy po lekcjach opuszcza on jej mury, nie mając wielkiego wpływu na to, co dzieje się poza nią. Środowiska,

w jakich funkcjonują nie zawsze udzielają prawdziwego wsparcia, często więc młody człowiek zostawiony jest sam sobie, a przy częstej nieobecności zapracowanych rodziców wychowuje go Internet. A to właśnie wsparcia potrzebuje szczególnie. Zainteresowania, możliwości porozmawiania, świadomości, że w sytuacji problematycznej jest ktoś, do kogo może zwrócić się o pomoc. Wszystko to starają się zapewnić wychowawcy ze szkoły ojców franciszkanów. W wielickiej placówce uczeń znajduje się pod opieką pedagogów niemal przez cały czas. Zgodnie z obowiązującymi tu zasadami wychowywanie młodego człowieka to przede wszystkim towarzyszenie mu. „Muszę być dostępny w każdym momencie. Oni muszą wiedzieć, że mogą przyjść porozmawiać o problemach, szukać pomocy” – zaznacza ojciec Bobak. Scharować się w gabinecie to znaczy stracić zaufanie, bo młodzi doskonale wyczuwają, czy dorosłym na nich naprawdę zależy.

Co oczywiste, kluczową rolę w życiu każdego człowieka odgrywają relacje, jakie buduje on z innymi. Młodzi muszą się tej umiejętności nauczyć, co – szczególnie w czasach nowych technologii i wszechobecnych smartfonów nie jest łatwe. Jednym z kluczowych zadań, jakie realizowane są w Liceum jest nakierowanie ucznia na prawdziwy kontakt z drugim człowiekiem. Dziś spotkania odbywają się przede wszystkim w sieci – „jeśli nie ma cię w sieci, to znaczy, że nie istniejesz” zdaje się być hasłem młodego pokolenia. Oznacza to, że w coraz mniejszym stopniu młodzi mają fizyczny kontakt z innymi, zanika więc umiejętność zarówno otwartego przekazywania emocji w obecności drugiej osoby, jak i ich czytania z mowy ciała i wyrazu twarzy. Łatwiej jest uzeń w Internecie niż bezpośrednio przed drugą osobą. Uczenie relacji toczy się więc nieustannie, przez interakcje, wyznaczanie czasu, w którym smartfon zostawia się w pokoju, wreszcie szereg wspólnych działań, z których wiele ma charakter wieloletnich szkolnych tradycji.

To właśnie między innymi one decydują o wyjątkowej atmosferze szkoły. Atmosferze, która – jak podkreśla jej dyrektor – ma przypominać dom. Miejsce, w którym istnieją nie tylko obowiązki, ale też bliskie relacje i ciepło, do którego chce się wracać. Do kulturowanych co roku niezwykle ważnych wydarzeń w życiu szkoły (z przerwą na pandemię) należy niezwykle uroczyste obchodzona Wigilia, na którą składają się powtarzalne elementy, takie jak wspólne ubieranie choinki, sprzątanie, msza pasterska czy przygotowywany przez uczniów występ. Ważną rolę odgrywają też wspólne wycieczki, gdzie można spędzić czas na łonie przyrody i znaleźć się w innych okolicznościach niż sala szkolna czy bursa, wyprawy do instytucji kulturalnych, comiesięczne dni skupienia. Budowaniu charakteru i odpowiedzialnej postawy sprzyjają też obowiązki, jakie przypadają uczniom. Dzień podlega stałej strukturze, co uczy dyscypliny i efektywnego gospodarowania czasem. Znajduje się w nim przestrzeń i na czas wolny i na naukę, także wspólną, w tym pomoc udzielaną przez mocniejszych tym słabszym. Istotne miejsce w porządku dnia przypada wspólnemu sprzątaniu – ten obowiązek przypada uczniom (szkoła nie zatrudnia osób sprzątających) i jak ze śmiechem zauważa ojciec Krzysztof – choć finansowo wypada to średnio, bo dla chłopców wiele rzeczy ma charakter jednorazowy – efekt edukacyjny jest nie do przecenienia. Praca to przecież jeden z najważniejszych elementów kształtowania osobowości, o czym dziś zdaje się zapominać, koncentrując się głównie na przywilejach, a nie obowiązkach.

Niezwykle ważną rolę w tej franciszkańskiej społeczności odgrywa kadra nauczycielska. Złożona z doświadczonych pedagogów, często związanych ze szkołą od wielu lat, bywa że nawet kilkudziesięciu, walczy przyczynia się do tworzenia rodzinnej atmosfery. Nauczyciele, którzy pracują w Liceum są mocno zaangażowani w jego działalność i sprawy uczniów, oddani szkole i wartościom, które tworzą jej fundament.

To właśnie zaangażowanie kadry pedagogicznej i dyrektorskiej zdaje się być jednym z kluczowych składników sukcesu. Bo choć szkoła jest niewielka, to miarą jej znaczenia jest nie tylko świetna średnia matur, ponad średnią małopolską – a nasze województwo może pochwalić się przecież najwyższymi wynikami maturalnymi w skali całego kraju, ale przede wszystkim postawa i wybory jej absolwentów. I nie chodzi o to, że zostają oni potem burmistrzami czy starostami, że czasami postanawiają założyć zakonny habit i oddać się służbie duchowej, że zdarza się nawet iż wracają do szkoły w innym już charakterze, ale że są w kontakcie, dzwonią, przyjeżdżają. Traktują to wielkie Liceum jak drugi dom, a relacje tu zawarte towarzyszą im potem przez całe życie.

Sam ojciec Krzysztof Bobak jest dowodem na to, jak wielką rolę może odegrać Liceum w życiu młodego człowieka. Pochodzący z miejscowości Łukowica w powiecie limanowskim najstarszy z czworga rodzeństwa do Kolegium trafił niejako przez przypadek. Nie myślał o drodze duchownego, choć w rodzinie nie brakuje osób, które związały swoje życie z Bogiem. Pragnął uczęszczać do liceum katolickiego, a wielicka szkoła była pierwszą, jaką znalazł w książce telefonicznej jego wujek ksiądz. Osobista wizyta przyniosła same pozytywne wrażenia, jego kandydatura została zaakceptowana i tak zaczęła się przygoda, która popchnęła go w najmniej spodziewanym kierunku. Podczas pobytu w szkole zrodziło się powołanie do życia zakonnego. Decyzję o wstąpieniu w szeregi zakonników podejmował długo i przemyślał ją na wszelkie sposoby, chcąc upewnić się o jej trafności. Zanim ostatecznie złożył papiery na ręce dyrektora szkoły, kilkakrotnie zawracał spod drzwi gabinetu. Dziś mówi, że podjął stuprocentowo trafną decyzję – miał szczęście, które nie każdemu jest dane. Podobnie działo się przy każdym następnym kroku – zawierzał Bogu i choć miał obawy przed nieznanym, okazywały się one bezpodstawne. Po ukończeniu seminarium przydzielono go do

pracy w gimnazjum na krakowskich Azorach. Tam odkrył w sobie pasję do uczenia młodych ludzi, którzy jak się okazało chcieli spędzać czas w jego towarzystwie i obdarzali zaufaniem. Po roku podjął studia specjalistyczne z zakresu katechetyki na Katolickim Uniwersytecie w Lublinie. Zakończył je licencjatem i kiedy szykował się do rozpoczęcia następnego etapu uniwersyteckiego, okazało się, że jest potrzebny w Wieliczce. Odpowiedział na wezwanie i powrócił do macierzystej szkoły w charakterze zastępcy jej ówczesnego dyrektora – ojca Bernarda. Po dwóch latach przejął funkcję zarządzającego placówką i pełni ją już od 14 lat, będąc konsekwentnie wybieranym

na kolejne trzyletnie kadencje.

Powołanie do pracy z młodzieżą w pełni odkrył już na miejscu. A jak sam podkreśla, bez tego powołania, prawdziwej pasji człowieka szybko się wypala i ucieka. Praca wymaga od niego nieustającego zaangażowania i aktywności. W roku szkolnym dzień zaczyna już o 6:30 rano i przez zdecydowaną większość zajmuje się sprawami szkoły. A warto też dodać, że pełni także inne funkcje, między innymi członka zarządu prowincji, ekonoma prowincji i dyrektora hotelu San Antonio w Krakowie. W jego rytmie dnia ważne miejsce zajmują wspólne posiłki, stanowiące okazję do rozmów i wspólnego spędzania czasu, także z pozostałymi nauczycielami. Cisza nocna dla uczniów zaczyna się o godzinie 22:30 i dopiero wtedy ojciec Krzysztof ma czas, żeby zająć się innymi, niedokończonymi wcześniej sprawami, albo chociaż w spokoju oddać się lekturze. Zasypia zazwyczaj około godziny 1 i jak zaznacza, 5 godzin w pełni mu wystarcza. Intensywny tryb życia nie daje wiele czasu na odpoczynek. I choć zdarzają się momenty kryzysowe, z trudem wyobraża sobie moment, który kiedyś nieodwołalnie musi nadejść, pożegnania ze szkołą. Wieczór, który nagle wypełni czas bez zwyczajowych obowiązków, bez kontaktu z młodymi ludźmi, szukającymi wsparcia i zaspokajającymi pytaniami jest wizją na szczęście wciąż odległą. Choć jak sam przyznaje, kiedyś musi nadejść. Żeby projekt działał jak dobrze naoliwiona maszyna, nie zgnuśniał, potrzebuje nowej krwi. Na razie jednak wciąż i pewnie przez wiele lat dłużej, będzie dbał o rozwój tej niewielkiej, ale niezwykle efektywnie działającej szkoły. Przyjmował uczniów, słuchał, wspierał, podpowiadał. Wychowywał do samodzielności, jak choćby w podejmowaniu kluczowych decyzji. On sam nie namawia nigdy ucznia do podejmowania danej drogi, taką decyzję każdy musi podjąć sam – jak w życiu, za błędy winić wtedy można tylko siebie. Jest ojcem, nie tylko jako duchowny, ale też często przejmując jego rolę. Brak ojcowskiego wzorca jest bowiem nie raz widoczny u młodych ludzi, zwłaszcza w ostatnich czasach. Bo choć bywa, że ojciec jest, to jednak nie do końca jego obecność odciska się na życiu syna. Jest więc ojciec Krzysztof nie tylko duchownym, nie tylko dyrektorem, wychowawcą, opiekunem. Choć jako oddany Bogu nie może mieć własnych dzieci, to jednak łatwo ulec wrażeniu, że tak naprawdę ma tych przyszywanych synów całe grono.

Katarzyna Adolf / Wielickie Centrum Kultury

78. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego

W poniedziałek 1 sierpnia odbyły się obchody 78. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Jak co roku mieszkańcy upamiętnili powstańców zryw, gromadząc się pod pomnikiem Odrodzenia Polski, usytuowanym przy ul. Powstania Warszawskiego. W hołdzie Powstańcom o godz. 17 rozległy się dźwięki syren alarmowych. W imieniu burmistrza Wieliczki Artura Kozioła oraz przewodniczącego Rady Miejskiej w Wieliczce Tadeusza Lurańca wiązkę kwiatów złożyli: Piotr Krupa - zastępca burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka ds. Inwestycji, Adam Marek Panuś - sekretarz Gminy Wieliczka oraz dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej Krzysztof Kałuża i radna Elżbieta Sikora. Ponadto w uroczystości uczestniczyli: harcerze, radni, przewodniczący osiedli, przedstawiciele stowarzyszeń, a także mieszkańcy Wieliczki. Tradycyjnie przy pomniku złożono wieńce i kwiaty oraz zapalono znicze. Na zakończenie odśpiewano Mazurek Dąbrowskiego. UMiG Wieliczka

ŻEGNAMY PROFESORA ADAMA KLICHA

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Pana Profesora ADAMA KLICHA, wieliczana, wspaniałego człowieka o wielkim sercu, wielce zasłużonego naukowca, dla którego Katedra Maszyn i Urządzeń Górniczych krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej była drugim domem i której historię tworzył osobiście.

Pan Profesor gościł na łamach Pulsu Wieliczki w 2017 roku, opowiadając o swojej pracy, która była dla niego prawdziwą pasją i sposobem na życie. Mimo że od wielu lat na emeryturze, wówczas blisko 90-letni Profesor ciągle był obecny w Katedrze, w swoim gabinecie - recenzował prace naukowe, organizował konferencje, w których brał czynny udział.

Profesor Adam Klich od dziesięcioleci był jednym z tych naukowców, których praca miała znaczący wpływ na oblicze polskiego przemysłu górniczego, nie tylko węgla, ale też soli.

Wiele z rozwiązań i urządzeń zaprojektowanych przez Profesora miało charakter całkowicie nowatorski, zmieniający górnictwo. Również kopalnia w Wieliczce wiele zawdzięcza Profesorowi. To właśnie on, wraz z Profesorem Zygmuntem Kaweckim, również wieliczanie, opracował nowe rozwiązanie wyciągu w Szybie Daniłowicza. Jednym z najważniejszych aspektów Jego pracy było zabezpieczenie ludzkiego życia. Zawodowo - prawdziwy tytan, prywatnie - człowiek niezwykle sympatyczny, skromny, z ogromną energią i ciekawością świata; w rozmowie z nami podkreślał, jak ważne prócz pracy i obowiązków jest wsparcie kochającej rodziny.

Pan Profesor zawsze był zainteresowany wielickimi sprawami; wrażliwy i uważny rozmówca - wiedział doskonale, co słysząc u dalszych i bliższych znajomych, dla każdego miał serdeczne słowo, pielęgnował przyjaźnie, był stałym czytelnikiem naszego miesięcznika.

Kochany Panie Profesorze - dziękujemy za wspólny czas. Do zobaczenia.

podziwiać występy Zespołu Pieśni i Tańca „Pogórze Wielickie” oraz Zespołu Regionalnego „Mietniowiacy”, koncerty w wykonaniu Orkiestry Dętej „Kozmice” i Kapeli Mietniowskiej oraz wieńczący imprezę koncert największych polskich przebojów w wykonaniu Magdaleny Fudały i Marcina Kurcza. O wymiar edukacyjny wydarzenia zatroszczył się Jan Ślusarz z Koła Pszczelarzy w Myślenicach, który chętnie dzielił się z publicznością imponującą wiedzą na temat pszczelarstwa i roli pszczół w przyrodzie. Z kolei o wyśmienite nastroje wśród najmłodszych zadbała sympatyczna Pszczółka Maja wraz z towarzyszącymi jej Misiem Kubusiem i Wielickim Skarbnikiem, którzy wręczali dzieciom upominki i słodkie małe conieco. Wśród atrakcji znalazły się ponadto warsztaty sadzenia roślin prowadzone przez Leroy Merlin, warsztaty lania świeczek z wosku pszczelego, zdobienie form z gipsu, skręcanie balonów, malowanie buzi, warsztaty plastyczne, balonowe warsztaty, brokatowe tatuaże i warsztaty robienia ziołomiodu. Oczywiście największą atrakcją popołudnia był wielki miód i inne produkty pszczele pochodzące z pasiek tegorocznych wystawców, wśród których znalazły

Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka Artur Kozioł
zaprasza na

Święto

Park Plonów

Grabówki

Wieliczka

4 września 2022
niedziela
godz. 15:00

PROGRAM:

- Występ Dziecięcego Zespołu Folklorystycznego z Kokotowa
- Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Pogórze Wielickie”
- Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Sułkowiec
- Koncert Kapeli Miełniewskiej
- Degustacja potraw regionalnych przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich z Gminy Wieliczka
- Zabawy dla dzieci

„PIOSENKA DOBRA NA WSZYSTKO” - KONCERT OLGI BOŃCZYK

fol. Wielickie Centrum Kultury

Podczas kolejnej odsłony projektu „Rynek w Centrum Kultury” zaprosiliśmy Państwa na koncert aktorki i wokalistki Olgi Bończyk. Występ oczarował zgromadzoną publiczność, która pomiędzy utworami miała okazję wysłuchać także sentymentalnych opowieści i ciekawostek z życia gwiazdy.

Jak mówi sama artystka „Próżno dziś szukać w najnowszej literaturze estradowej tak pięknych kompozycji jak te, które powstawały w latach 50-60-70-tych.” Uczestnicy wydarzenia przenieśli się za-

tem w sentymentalną, muzyczną podróż, wspominając piosenki z dawnych lat w całkowicie nowych aranżacjach. W koncercie można było usłyszeć utwory z repertuaru Ireny Jarockiej, Ireny Santor, Haliny Kunickiej, Wojciecha Młynarskiego, Reny Rolskiej, Marii Koterbskiej, czy Skaldów. Artystka wystąpiła przy akompaniamencie w składzie: Marek Lipski - piano, Wojciech Gumiński - kontrabas, Michał Bocek - perkusja. Wyjątkowość koncertu polegała nie tylko na tym, że na naszej scenie gościliśmy wspaniałą artystkę. Tym

razem równie ważny był charytatywny charakter wydarzenia, podczas którego prowadziliśmy zbiórkę na rzecz Karolinki Samborek z Wieliczki. Nie jest nam łatwo pisać dzisiaj relację z sobotniego wydarzenia. Trudno ująć w jakiegokolwiek słowa, to co się wydarzyło - Karolinka w niedzielny poranek odeszła. Serce nam pęka. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w akcję pomocową, z której dochód - zgodnie ze wskazaniem Rodziców Karolinki zostanie przekazany na inny cel charytatywny.

Wielickie Centrum Kultury

FESTYN RODZINNY W JANOWICACH

Za nami kolorowa i rodzinna sobota w Janowicach. W miniony weekend przy świetlicy środowiskowej odbył się festyn rodzinny, podczas którego zarówno na dorosłych, jak i na dzieci czekało całe mnóstwo atrakcji. Najmłodsi mogli uczestniczyć w warsztatach sadzenia roślin przygotowanych przez Wielickie Centrum Kultury, a także oddać się szaleństwom na dmuchanym zamku, czy też pomalować twarze w fantazyjne wzory. W tym czasie na scenie odbył się pokaz karate i koncerty w wykonaniu zespołu Ale Babki oraz Jakuba Plamitzera. O wyśmienity poczęstunek jak zawsze zadbały panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Janowicach na czele z przewodniczącą Marią Woźniak. Wydarzenie współorganizowali: Stowarzyszenie „Tradycja dla Przyszłości”, sotts wsi Janowice, Koło Gospodyń Wiejskich Janowice oraz sponsorzy.

Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

KONCERT CHÓRU GOSPEL VOICE

W sobotę 6 sierpnia w ramach projektu Rynek w Centrum Kultury odbył się koncert Chóru Gospel Voice pt. „Lift up your hands”.

Wydarzenie okazało się muzyczną uczcą, a wszystko za sprawą zespołu GOSPEL VOICE działającego pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury. Chór wykonujący muzykę gospel składa się z mocnych głosów żeńskich z Krakowa, Wieliczki i okolic. Jego członkinie łączy zamiłowanie do śpiewu oraz pragnienie, aby stale rozwijać swoje umiejętności wokalne i dzielić się radością płynącą z muzyki gospel wszędzie tam, gdzie potrzeba Dobrej Nowiny. Chór powstał w 2007 roku i od początku działa pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury w Wieliczce. Od 2022 roku dyryguje, nim Agnieszka Nabielec, wokalistka, dyrygentka i nauczyciel emisji głosu. Koncert odbył się przy akompaniamencie Pawła Koszałki pod dyrygenturą Agnieszki Nabielec. Chór wystąpił w składzie: Agnieszka Kozęba, Katarzyna Winiarska, Anna Walczak, Gaja Sibiga, Karolina Grabiec, Magdalena Pacyga, Marta Gruzik-Kubacka, Katarzyna Kuczeła, Natalia Rychlicka, Nikita Cantini, Katarzyna Basza.

Wydarzenie było podsumowaniem półrocznej pracy z nową dyrygentką, a występ został serdecznie przyjęty przez wielką publiczność. Dziękujemy za wspólnie spędzony czas i ogrom emocji. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY / SIERPIEŃ 2022

1 września - 30 listopada	IV Ogólnopolski konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży „Z moich rodzinnych stron – zabytki zapomniane, warte ocalenia”. Termin nadsyłania prac: 30.11.2022 r., Dział Edukacji- 12 289 16 33
1 września	83. Rocznicą Wybuchu II Wojny Światowej, Pomnik Odrodzenia Polski w Wieliczce
2 września	godz. 17:00 Wykład 90. rocznica lotniczego triumfu Żwirki i Wigury - Wielickie Centrum Kultury
2 września	godz. 18:00 Narodowe Czytanie Mediateka Sala Kinowa Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka
3 września	wycieczka KPW do Myślenic - zwiedzamy z przewodnikiem: cmentarz, ścieżkę pamięci Żydów, Zarabie
3 września	godz. 18:30 Koncert charytatywny “DAR SERCA” Pod patronatem Burmistrza Wieliczki Artura Kozioła. Rynek Górny w Wieliczce
4 września	od godz. 12:30 Dzień otwarty Wielickiego Centrum Kultury
4 września	godz.15.00 Święto Plonów, Obiekt kulturalno – sportowy w Grabówkach
4 września	godz. 17:00 Koncert- “Piosenki ze znanych filmów, musicali i bajek”- Rynek Górny w Wieliczce
7 września	TARGI CUKIERNICZE BMSG Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
8 września	godz.18:00 Gabinet Filmowych Cieni, prelekcja i pokaz filmu „Stracone Złudzenia” Kino Wielicka Mediateka
9-11 września	X Jubileuszowy Turniej w Gimnastyce Artystycznej WIELICZKA CUP 2022, Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
9 września	godz. 18:00 Ilustrowana Muzyką Historia Rocka- Wielickie Centrum Kultury
10 września	godz. 15:00 Festyn Strażacki z OSP Choraćwica
10 września	Pożegnanie lata w Brzegach- Dom Kultury w Brzegach
10 września	godz. 18:00 Wernisaż Grupy Twórczej “W Wolnej Chwili” - Wielickie Centrum Kultury
11 września	12:30-14:00 Baw się z Cafe Kultura i zdobądź lodową niespodziankę. - Wielickie Centrum Kultury
11 września	godz. 19:00 Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Wieliczce- Kościół św. Klemensa, ul. Zamkowa 7
11 września	godz. 19:00 Premiera spektaklu “BAJKI ROBOTÓW” Teatr Bynajmniej- Dom Ludowy, Wieliczka, ul. Krzyszkowicka 5c
11-30 września	wystawa prac uczniów Szkoły Rysunku Żalubowski PATIO Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
14 września	godz. 12.00 - zwiedzanie z przewodnikiem kamienicy Hipolitów w Krakowie na Placu Mariackim 3
5 września - 13 listopada	Wystawa prac sztuki współczesnej polskich artystów związanych ze Stowarzyszeniem Twórczym POLART - Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
15 września	godz. 18:00 - Spotkanie z historią Wieliczki- prowadzenie Bohdan Piotrowicz- Wielickie Centrum Kultury
16 września	godz. 10.00, Senior w Muzeum – „Słony łyk zdrowia” – Muzeum Żup Krakowskich w kopalni
17 września	spotkanie w Wieliczce przy pomniku Odrodzenia Polski z okazji 83. rocznicy agresji Związku Radzieckiego na Polskę (17.09. 1939 - 17.09. 2022)
17 września	Ogólnopolski Turniej Wspinaczkowy Solna Ściana, Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
17 września	godz. 9.00-16.00, impreza „Europejskie Dni Dziedzictwa” - Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym i w Kopalni
17 września	godz. 17:00 Program kabaretowy najpopularniejszego polskiego satyryka Marcina Dańca - Rynek Górny w Wieliczce
18 września	godz. 10.00, Mama, Tata i Ja - „Rola rycerzy w średniowieczu” - Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
18 września	godz. 12.00 -18.00 Dzień z historią – „Wehikuł czasu” Skwer przed Mediateką Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka
18 września	godz. 12:30-14:00 Baw się z Cafe Kultura i zdobądź lodową niespodziankę. - Wielickie Centrum Kultury
21 września	godz. 9.30 - 10.30 - 51. spotkanie Zarządu KPW XVII kadencji władz w Wielickim Centrum Kultury - Wieliczka, Rynek Górny 6
21 września	godz.12.00 - zwiedzanie z przewodnikiem Muzeum Podgórze w Krakowie ul. B. Limanowskiego 51
21 września	godz. 17.00, Spotkanie pt. „Czarnobyl – w cieniu katastrofy nuklearnej”, prelegent Wiesław Danielec. Spotkanie otwarte - Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
23-24 września	turniej o Solną Piłkę - Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
23 września	godz. 17:00 Śladami historii - prowadzenie Jerzy Pilikowski- Wielickie Centrum Kultury
23 września	godz. 17:00 Inauguracja Wielickiego Uniwersytetu Dziecięcego- Wielickie Centrum Kultury
23 września	godz. 18:00 Koncert wpisany w obchody Jubileuszu 25- lecia Chóru Camerata. “Camerata” w roku polskiego romantyzmu. Mediateka Sala Kinowa Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka
24 września - 2 października	9. Międzynarodowy Festiwal Filmowy Kino Dzieci, miejsce: Kino Wielicka Mediateka
24 września	godz. 12:00 do 17:00 na zewnątrz przy fontannie DNI OTWARTE zorganizowane przez szkołę językową ProfiLingua (w razie złej pogody na patio w Solnym Mieście) Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
25 września	godz. 16.00 - Koncert z cyklu „Popołudnie ze Strausssem”, Zespół Szkół Muzycznych w Wieliczce, ul. Dembowskiego 2
25 września	godz.18:00 Koncert Jubileuszowy 35-lecie Orkiestry Dętej Podstolice - Centrum Edukacyjno- Rekreatywnie “Solne Miasto”
28 września	godz. 16.00 - 31 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” Bis!, 16.te z serii : „Wsie w Gminie Wieliczka” : Choraćwica, sala „Magistrat” UMiG ul. Powstania Warszawskiego 1.
30 września	godz. 17.17 - Wyścig by Marczyński ulicami Wieliczki, start CER Solne Miasto ulice: Solne Miasto START - al. Solidarności - ul. Matejki - ul. E. Dembowskiego - Tężnia Solankowa - ul. Powstania Warszawskiego - ul. W. Sikorskiego - ul. Seraf - Rynek Główny - ul. Górsko - ul. Szpitalna - ul. Czubinów META
30 września	godz. 18:00-23:00 Noc Bibliotek, Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce, Pl. Skulimowskiego 3, Wieliczka

Wakacje w filiach bibliotecznych

Wrzesień to czas powrotu do szkoły. Wakacje się zakończyły ale pozostały niezapomniane wspomnienia. Zapewniły je również zajęcia, które w lipcu i sierpniu zorganizowały filie biblioteczne. Biblioteka na os. Kościuszki zorganizowała cztery spotkania. Każde zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem, czy to stoiczki z kolorową solą, planszówki czy też malowanie kamieni. Na ostatnim spotkaniu odbyła się Outdoorowa Biblioteka, czyli gry i zabawy w plenerze. Na koniec każdy z uczestników zajęć otrzymał drobny, słodki upominek.

Filia biblioteczna w Chorągwi w tym roku zorganizowała warsztaty, na których dominowało rękodzielnictwo. Podczas zajęć wykonano biżuterię z zaprasowywanych koralików i gumek loom oraz malowano na materiale. Chłopcy robili proporce klubów piłkarskich, zaś dziewczynki wykonywały obraz przestrzenny. Zajęcia manualne były przeplatane grami i zabawami.

Biblioteka w Koźmicach Wielkich gościła dzieci z różnych miejscowości. W ramach zajęć przeprowadzono doświadczenia chemiczne, które zaabsorbowały uczestników. Odbyły się również zajęcia warsztatowe, podczas których wykonano obrazy na drewnie z użyciem gwoździ i włóczki, malowano na materiałach, barwiono sól, a nawet robiono breloczki z zaprasowywanych koralików.

W tym roku biblioteka w Raciborsku zaproponowała dzieciom szereg zajęć manualnych.

Pierwszego dnia zajęć wykonano kolorowe drzewka szczęścia z drucików, które zostały ozdobione różnobarwnymi koralikami, plasteliną i muszelmami.

Kolejne zajęcia poświęcono na wykonanie biżuterii. Uczestnicy spotkania stworzyli niespotykane włóczkowe naszyjniki, które ozdobili wielobarwnymi koralikami. Podczas czwartkowego spotkania wykonano również bransoletki oraz makramowe breloczki w kształcie liścia. Na ostatnich zajęciach czas poświęcono na wykonanie łapacza snów. Zadanie postawione przed uczestnikami spotkania wymagało wiele cierpliwości, ale efekt wynagrodził trud włożony w wykonanie tej niezwyklej ozdoby. Powstały przepiękne, kolorowe rękodzieła!

W pierwszym tygodniu wakacji biblioteka w Śledziejowicach zorganizowała warsztaty szycia, podczas których dzieci starały się uszyć na maszynie piórniki na wakacyjne skarby. Złamałyśmy kilka igieł, ale w efekcie powstały piękne prace wykończone chwostami z kolorowej muliny. W drugim tygodniu ozdabiano eko worki kolorowymi, mandalowymi wzorami. Jak szybko się okazało metoda ta wymagała czasu i precyzji, ale uczestnicy i z tym poradzi sobie świetnie. Dzieciaki były dumne ze swoich prac zarówno piórników,

jak i worków. Ostatni dzień poświęcono na gry i zabawy plenerowe. Na uczestników wakacyjnych spotkań w bibliotece w Węgrcach Wielkich czekały ciekawe i twórcze spotkania plastyczno-manualne, literackie warsztaty teatralne, gry i zabawy ruchowe, rozgrywki w grach planszowych, czy edukacyjno-rozrywkowe wycieczki i spotkania z ciekawymi ludźmi. Zaplanowane zajęcia „Planszomaniacy na start, czyli zostań mistrzem planszówek” zgromadziły po raz kolejny w bibliotece fanów gier planszowych, a tym samym dostarczyły wiele emocji i pozytywnych wrażeń. Zebrani z ochotą wzięli udział w zajęciach, a każdy z uczestników mógł zaprezentować swoją ulubioną grę planszową. Nie zabrakło oczywiście ciekawych zabaw ruchowych czy literackich łamigłówek. Z kolei przypomnienie zasad znanej, ale może trochę zapomnianej gry w „STATKI” i zorganizowanie drużynowych rozgrywek, dostarczyły uczestnikom wiele radości i dobrej zabawy, a przede wszystkim uczyły ich logicznego myślenia i przewidywania.

Na uczestników wakacyjnych spotkań w bibliotece w Zabawie w tym roku czekały gry i zabawy ruchowe, rozgrywki gier planszowych, słuchanie legend oraz lektura ciekawych książek.

Rozgrywki w grach planszowych i zajęcia ruchowe dały dzieciakom możliwość rywalizacji i zawarcia nowych znajomości. W wakacje na stolik w bibliotece powróciły „Monopol” oraz „Scrabble”, okazało się przy tym, że nie tylko gry komputerowe mogą zaciekać młode pokolenie, a planszówki dają możliwość współpracy i uczą cierpliwości oraz logicznego myślenia. Gry plenerowe - „Kółko i Krzyżyk” oraz „Twister” rozbawiły uczestników i pozwoliły cieszyć się przebywaniem na słońcu i świeżym powietrzu.

Na zakończenie spotkań w bibliotece dzieci wysłuchały legendy o Smoku Wawelskim oraz japońskiej opowieści o motylu Kemushi. Wakacje z biblioteką były w tym roku niezwykle urozmaicone i cieszyły się popularnością wśród dzieci. Cieszymy się, że nasze pomysły na spędzanie wakacyjnego czasu spotkały się z tak entuzjastycznym przyjęciem. MBM w Wieliczce

Wakacyjny Klub Seniora

W ramach Wakacyjnego Klubu Seniora odbyły się trzy wycieczki po Krakowie. Jak co roku zaplanowano zwiedzenie ciekawych, godnych zobaczenia miejsc. Zwiedzono między innymi Kopiec Kraka, historyczne rejony Podgórze, Pałac Biskupa Erazma Ciołka oraz krakowskie miejsca katastroficzne.

Wycieczki poprowadzili krakowscy przewodnicy - Wojciech Zabielski oraz Ewa Polańska. Podczas wakacji odbyły się również zajęcia rękodzielnicze dla seniorów z Ukrainy przebywających w Centrum Pomocy dla Ukrainy w Grabinie oraz mieszkających w Wieliczce. Podczas warsztatów wykonano bukiet z krepinowych maków, rumianków i chabrow. Następnie ich uczestnicy zwiedzili bibliotekę i zapoznali się z literaturą w języku ukraińskim, którą biblioteka posiada w swoich zbiorach. Po wakacjach wracamy z poniedziałkowymi wykładami w ramach Poniedziałkowego Klubu Seniora oraz cyklicznymi warsztatami rękodzielniczymi. MBM w Wieliczce

Letnia czytelnia w bibliotece

Biblioteka wraz z kawiarnią JustiCafe przygotowała na okres wakacji miejsce relaksu dla czytelników! Letnia Czytelnia – bo tak nazywał się projekt – to przede wszystkim wygodne leżaki, cień parasola, delikatny miejski gwar, biblioteka i kawiarnia w pobliżu. W zaciszu Letniej Czytelni można było poczytać wypożyczoną w bibliotece książkę lub wystawioną w skrzynkach czasopisma. Ponadto w zasięgu ręki znajdowała się kawiarnia JustiCafe, która przygotowuje pyszne kawy, deserki oraz obiady. Letnia Czytelnia to nie tylko miejsce, ale także akcje promocyjne. Promocje polegały na odbieraniu bonów na lody i kawę przy wypożyczaniu książek. Ponadto przy każdym odwiedzinach biblioteki można było zbierać pieczątki i odbierać zniżki w kawiarni. Letnia czytelnia działała od 4 lipca do 4 września. Wakacje już się zakończyły, a wraz z nimi letnia akcja. Ale kawiarnia JustiCafe oraz Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce działają cały czas. Zapraszamy w godzinach otwarcia po dobrą lekturę i jeszcze lepsze ciepłe posiłki i przepyszna kawę! MBM w Wieliczce

ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 3 W WIELICZCE

Rozpoczęły się prace budowlane związane z rozbudową Szkoły Podstawowej nr 3 w Wieliczce. Inwestycja polega na zaprojektowaniu i wykonaniu robót budowlanych w zakresie inwestycji pn.: Rozbudowa budynku szkoły podstawowej nr 3 w Wieliczce oraz instalacji wewnętrznych elektrycznych i sanitarnych wraz z rozbudową i przebudową kolidujących z inwestycją instalacji zewnętrznych i przyłączy oraz zagospodarowaniem i ukształtowaniem terenu na działce nr 569 obr.1 w Wieliczce. Teren inwestycji położony jest na terenie Wieliczki przy ul. Sienkiewicza 14, obejmuje zagospodarowanie terenu o powierzchni około 7.720,0 m².

Głównym celem inwestycji jest:

- rozbudowa budynku szkoły podstawowej nr 3 w Wieliczce, która polega na dobudowie do głównego budynku od strony wejściowej frontowej, północnej segmentu dydaktycznego o wysokości trzech kondygnacji nadziemnych wraz z piwnicami. Projektowana rozbudowa pozwoli na uzyskanie ośmiu pomieszczeń dydaktycznych na trzech kondygnacjach oraz dodatkowej powierzchni szatni, holu wejściowego, pomieszczeń sanitarnych w tym toalet dla niepełnosprawnych,
- budowa windy wewnętrznej w budynku szkoły dla osób niepełnosprawnych,
- modernizacja parkingu dla samochodów osobowych,
- przebudowa kolidujących z inwestycją instalacji zewnętrznych oraz przyłączy.

Przypomnijmy, że w latach 2016-2017 przy szkole wybudowaliśmy kompleks sportowy (sala gimnastyczna, boisko wielofunkcyjne). Całkowite nakłady finansowe wyniosły blisko 3 mln zł. Projekt obejmował rozbudowę sali gimnastycznej przy szkole, która nie spełniała wymagań technicznych oraz budowę nowej sali wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym. Ponadto w ramach zadania zbudowano boisko wielofunkcyjne o wymiarach 20m x 40m o nawierzchni poliuretanowej wraz z wyposażeniem. Obecnie przystępujemy do kolejnej inwestycji związanej z poprawą infrastruktury przy Szkole Podstawowej nr 3. - podkreśla burmistrz Wieliczki Artur Koziół. UMiG Wieliczka

BUDOWA SALI GIMNASTYCZNEJ W BYSZYCACH

W Byszycach prowadzona jest budowa sali gimnastycznej zlokalizowanej przy Szkole Podstawowej. Inwestycja w całości finansowana jest z budżetu Miasta i Gminy Wieliczka. Tuż obok zaplanowano boisko sportowe o wymiarach 12m x 24m, wraz z zapleczem socjalno-technicznym. Koszt inwestycji wynosi 3 732 197, 17 zł. Od strony południowej natomiast zaprojektowano podjazd i dojścia do sali oraz miejsca postojowe dla samochodów osobowych; obiekt dostosowany będzie dla potrzeb osób niepełnosprawnych. UMiG Wieliczka

BUDOWA HALI SPORTOWEJ W MIETNIOWIE

Aktualnie prowadzone są prace związane z pokryciem dachu na hali sportowej w Mietniowie. Hala sportowa, która tam powstaje zlokalizowana została od strony północnej budynku szkoły podstawowej. Koszt inwestycji wynosi 2 680 000,00 zł. Hala budowana jest na działce zakupionej przez Miasto i Gminę Wieliczka. Warto dodać, że w bieżącym roku szkolnym 2021/2022 dzieci w Szkole Podstawowej im. Anny Iskry w Mietniowie uczą się w rozbudowanej szkole, jej powierzchnia zwiększyła się dwukrotnie: z 400 do niemal 900 mkw. Wartość inwestycji wyniosła 6,5 mln złotych.

Wymiary sali gimnastycznej:

- wysokość obiektu: 1 kondygnacja nadziemna – 11,94 m
- powierzchnia zabudowy: 897,5 m²
- powierzchnia użytkowa: 847,1 m² - długość: 36,57 m
- kubatura: 10 716,15 m³ - szerokość: 24,57 m.

BUDOWA PRZEDSZKOLA W KOŹMICACH WIELKICH

Rozpoczęła się budowa przedszkola w Koźmicach Wielkich – przeznaczonego dla ok. 180 dzieci (siedem oddziałów). Powierzchnia użytkowa dwukondygnacyjnego budynku wynosić będzie 670 mkw. (powierzchnia całkowita budynku – 996 mkw.), a kubatura 4204 m sześć. Obiekt, zostanie także wyposażony w zaplecze gastronomiczne, z kuchnią umożliwiającą przygotowywanie posiłków, a także w windę dla osób niepełnosprawnych.

„Obecnie w Koźmicach Wielkich prowadzona są dwie ważne inwestycje - przede wszystkim budowa Przedszkola Samorządowego na działce zakupionej przez Miasto i Gminę Wieliczka oraz przebudowa boiska sportowego” - podkreśla burmistrz Wieliczki Artur Koziół.

PRZYPOMNIJMY:

Przedszkole Samorządowe w Koźmicach Wielkich od 1 września 1980 roku mieści się na parterze Domu Ludowego, sprawując opiekę, wychowując i nauczając 70 dzieci w trzech grupach mieszanych wiekowo. Przez 40 lat Przedszkole podejmowało liczne działania na rzecz lokalnego środowiska, mocno wpisując się w codzienny rytm życia tej miejscowości. Z biegiem lat coraz trudniejsze stało się zaspokojenie potrzeb młodych rodzin chętnie osiedlających się w Koźmicach Wielkich.

W kontrakcie zawartym w dniu 11 października 2018 roku pomiędzy burmistrzem Miasta i Gminy Wieliczka Arturem Koziółem a mieszkańcami Koźmic Wielkich, wśród zadań priorytetowych na lata 2019-2023 zapisano budowę nowej siedziby koźmickiego przedszkola.

5 lutego 2020 roku Dariusz Mitan - sołtys Koźmic Wielkich, z przedstawicielami Rady Sołectkiej: Ewą Kaczor, Władysławem Stachurą, a także z radnym powiatu wielickiego – Szczepanem Stankiem, przedstawili burmistrzowi Arturowi Koziółowi propozycję zakupu działki nr 590 o powierzchni 1,42 ha zlokalizowanej przy drodze powiatowej łączącej tzw. Centrum Koźmic Wielkich z przysiółkiem Bugaj.

30 czerwca 2020 roku, Rada Miejska jednogłośnie podjęła Uchwałę Nr XIX/266/2020 w sprawie nabycia nieruchomości położonej w Koźmicach Wielkich, stanowiącej własność osób fizycznych, przeznaczając na ten cel 420 000 zł. 23 grudnia 2020 roku, podpisano Akt Notarialny zakupu nieruchomości składającej się z działki nr 590/1 o całkowitej powierzchni 1,1773 ha. UMiG Wieliczka

NOWOCZESNE PRZEDSZKOLE W ZABAWIE

Gmina Wieliczka uzyskała pozwolenie na budowę Przedszkola Samorządowego w Zabawie. Zaprojektowany obiekt będzie całkowicie nową placówką przedszkolną. Łączna powierzchnia pomieszczeń przedszkolnych to ponad 800 metrów. W przedszkolu znajdzie się 7 sal dla dzieci - każda o powierzchni od 60 m² do 80 m², pokój nauczycielski, sekretariat i pomieszczenie dla dyrektora oraz wszystkie niezbędne pomieszczenia dla kuchni i obsługi przedszkola. Po zakończeniu inwestycji do przedszkola będzie mogło uczęszczać 175 dzieci. Obecnie trwa opracowanie dokumentacji przetargowej niezbędnej do realizacji inwestycji.

Rozpoczęcie budowy przewidziano na jesień tego roku.

- Obiekt powstaje na dużej działce zlokalizowanej w północnej części Zabawy na granicy z sołectwami Strumiany, Mała Wieś i Sułków. W tym rejonie gminy Wieliczka powstaje najwięcej nowych domów. W Zabawie w 2022 roku zameldowało się najwięcej mieszkańców z pośród wszystkich 29 miejscowości w gminie Wieliczka. - podkreśla Tadeusz Luraniec przewodniczący Rady Miejskiej i radny pochodzący z Zabawy.

Nowe przedszkole jest zaprojektowane jako budynek parterowy o prostej, ale ciekawej formie architektonicznej, nawiązującej do położonych w pobliżu osiedli domów jednorodzinnych. Przy przedszkolu przewidziano miejsce na duży plac zabaw i teren do zajęć ruchowych dla dzieci.

„Przedszkole w Zabawie to kolejna inwestycja edukacyjna w naszym mieście i gminie. Obecnie prowadzona jest budowa nowej szkoły przy ulicy Jedynaka w Wieliczce, budowana jest sala gimnastyczna w Mietniowie po zakończonej niedawno rozbudowie szkoły w tej miejscowości, a także powstaje sala gimnastyczna przy szkole w Byszycach. Wkrótce rozpocznie się rozbudowa szkoły w Grabiu i Śledziejowicach, a równocześnie prowadzona jest budowa nowych przedszkoli w Koźmicach Wielkich i Zabawie oraz otwierane jest przedszkole nr 6 w Wieliczce. Rozwój infrastruktury szkolnej dla dzieci i młodzieży to jeden z głównych kierunków działań inwestycyjnych gminy, które nie zostały zatrzymane mimo trudnej sytuacji gospodarczej w kraju” - zaznacza burmistrz Wieliczki Artur Koziół. UMiG Wieliczka

ROZBUDOWA OŚRODKA ZDROWIA W WIELICZCE

Prace przy rozbudowie Samodzielnego Publicznego Zespołu Lecznictwa Otwartego w Wieliczce postępują w szybkim tempie. Za przychodnią powstaje nowe „skrzydło” - modułowa część ośrodka, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z obecnych 3140 mkw. przychodnia powiększy się do 4700 mkw, zyskując m.in. nowe gabinety zabiegowe, gabinety lekarskie, izolatki dla osób z chorobami zakaźnymi. Równocześnie prowadzone są prace związane z zagospodarowaniem terenu od strony ul. Szpunara. W ramach inwestycji powstanie nowy układ komunikacyjny, z drogą pożarową oraz nowymi miejscami parkingowymi. Terminowe zakończenie prac planuje się do końca 2022 roku. *UMiG Wieliczka*

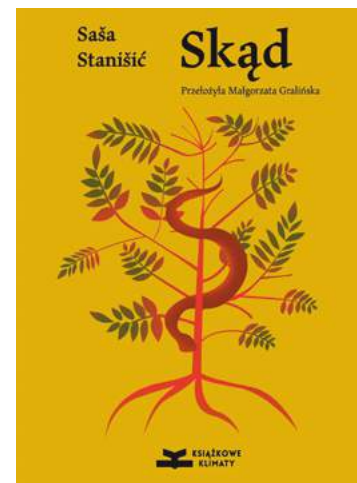
fot. UMiG Wieliczka

PRZEBUDOWA BOISKA W KOŹMICACH WIELKICH

Kontynuowane są prace związane z przebudową boiska w Koźmicach Wielkich. Zakres inwestycji obejmuje wymianę konstrukcji boiska wraz z jego nawierzchnią. Wykonany zostanie również system nawadniania i odwodnienia obiektu. Inwestycja, której koszt wynosi 500 000,00 zł uzyskała dofinansowanie unijne ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 247 202,00 zł za pośrednictwem LGD Powiatu Wielickiego. Pozostałe środki pochodzą z budżetu Miasta i Gminy Wieliczka. Zakończenie prac renowacyjnych planowane jest na ostatni kwartał 2022 r. - Inwestycja ta jest niezwykle wyczekiwana, gdyż boisko sportowe stanowi część pięknie położonego kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Koźmicach Wielkich i jest wykorzystywane zarówno przez miejscowy klub sportowy, jak i mieszkańców Koźmic Wielkich i okolic. - zaznacza Artur Kozioł burmistrz Wieliczki. *UMiG Wieliczka*

fot. UMiG Wieliczka

PAMIĘĆ I ZAPOMINANIE

Saša Stanišić „Skąd”,
tłum. Małgorzata Galińska,
wyd. Książkowe Klimaty,
data premiery: 20 lipca 2022.

Jeśli ktoś chciałby przeczytać wieloaspektowe i kompetentne studium tego, w jaki sposób wojna zawłaszczyła Bałkany w latach 90. minionego stulecia, powinien sięgnąć po reportaż Eda Vulliamy'ego „Wojna umarła, niech żyje wojna”. To jest książka o tym, jak okrucieństwo konfliktu zbrojnego rezonuje w pamięci człowieka, który musiał uciekać przed wojną jako nastolatek, ale zabrał ją ze sobą do nowego bezpiecznego świata, gdyż stała się nieodłączną częścią jego tożsamości. Saša Stanišić sugeruje, że może powinien przeproszać za to, że opuścił ojczyznę w potrzebie, a także tłumaczyć się z tego, dlaczego później do niej nie wrócił. Jednocześnie daje do zrozumienia, że nie będzie robić ani jednego, ani drugiego. „Skąd” to świadectwo trudnego doświadczenia pisarskiego w obliczu wszystkiego tego, co należy sobie przypominać, jak również wobec tego, co przez innych – na przykładą najbliższą osobę, babcię – zaczyna być zapomniane. Ta narracja stawia zasadnicze pytanie o to, czy literatura to wystarczające narzędzie do opisania ludzkiej tożsamości. Przypominanie i zapomnianie będzie się tu odbywać w tym bardzo bolesnym oczywistym znaczeniu, ale również w słowach oraz frazach, które dla autora nie są już oczywiste. Tym bardziej że „Skąd” zaraz po epilogu proponuje nam specyficzną podróż po czasie minionym. To jakby gra z czytelnikiem i dla czytelnika. Uświadamiająca, że można pisać oraz odczytywać ludzką pamięć w niekonwencjonalny sposób. Istotne jest to, jak Stanišić przywołuje wojnę, która stała się dla niego specyficznym doświadczeniem, głównie doświadczeniem końca, bezkompromisowej zagłady czasu, gdy odpowiedź na pytanie o pochodzenie zaczęła mieć aż tak przerażające znaczenie. Senna i pełna czułości narracja wspomnieniowa

Z GÓRNEJ PÓŁKI

jest od czasu do czasu atakowana – to chyba najlepsze słowo – przez agresywne zdania o okrucieństwie wojny. Zaburzone zostają i porządek, i znaczenie tej opowieści. Nie znajdziemy tu przejmujących opisów tego, od czego udało się autorowi uciec. Bardziej chodzi mu o próbę zbliżenia doświadczeń – swoich, budowanych na wyobrażeniach, i cudzych, ludzi pochłanianych przez ciemność. Autor „Skąd” nie szuka rozbudowanej metaforyki, kiedy opowiada o doświadczeniach granicznych i znikaniu, utracie życia w imię okoliczności. Nie chce nawet szukać odpowiedzi na absurdałne pytanie o to, czy czyjeś pochodzenie ma być powodem do odebrania temu komuś życia. Jego prywatne wędrówki w przeszłość cechują się wyszukaną łagodnością. Są opowieściami przede wszystkim o tym, co pozostało. O tym, że definiować życie można przez specyficzny kontakt z martwymi. Przez wspomnienia odwiedzin wymarłej wioski, biesiadowania przy grobach, uczenia się szacunku dla miejscowych wspomnień i dostrzegania siły lokalnych więzi. Z drugiej jednak strony jest to opowieść o życiu emigranta w Niemczech. O młodym człowieku, który nie chce utrwalać stereotypu obcości w innym państwie, ale zaznacza, że tak, on i jego rodzina mogli czuć się obcy. Jednocześnie pojawiają się, umieszczane jakby mimochodem, wspomnienia o tych wszystkich dobrych i empatycznych Niemcach, przy których można było być pewnym siebie i swego życia. To na przykład doktor Heimat, który wyleczył narratorowi zęby. Albo wszyscy ci ludzie, którzy byli przedstawicielami organizacji i systemów, jednak nie działali szablono-wo – tak jak oczekiwali od nich ich pracodawcy. „Skąd” to także opowieść o tym, gdzie kryją się punkty odniesienia dla człowieka dorastającego z dala od ojczyzny. Z jednej strony wciąż jest nim rodzinny Višegrad. Ale miejscem, w którym kształtowała się tożsamość, była również przestrzeń wokół jednej z niemieckich stacji benzynowych. Saša Stanišić wie, że aby zrozumieć, kim naprawdę jest, musi się sobie przyjrzeć jako obywatelowi dwóch światów. Jednocześnie czule łączy przeszłość z teraźniejszością, kiedy widzimy, jak bardzo chce być pamięcią swoich najbliższych. Najważniejsza jest babcia. Nie tylko dlatego, że traci pamięć, a autor ją stopniowo wzbo-gaca, i że te procesy toczą się jednocześnie.

W biografii babci najlepiej chyba widać, że wojna rozbiła rodzinę, która potem rozpadła się w taki sposób, że wyzwaniem staje się określenie tego, czym był rozpad, jakie są jego konsekwencje dla człowieka, który dorósł i wrósł w inne państwo. Znalazł wolność, a teraz szuka jej pośród zagadek, gdy zastanawia się nad tym, co w imię wolności poświęcił ci, którzy wtedy zostali, bezpośrednio konfrontowali się z wojną i przypadkowym zabijaniem. „Skąd” to również autotematyczna fantazja o przypominaniu sobie tego, co ważne, bolesne lub nieznanne, kiedy widzimy, w czyjej literaturze Stanišić próbuje szukać odpowiedzi na pytania egzystencjalne. W określaniu swojej przynależności jest więc sam na dwa sposoby: jako ten wieczny nastolatek, któremu w pewnym momencie przemodelowano życie, i jako doświadczony pisarz, twórca opowiadający już w nowym języku. Może z tej dychotomii powstaje dygresyjność tak charakterystyczna dla tej książki. A może w zderzeniu pamięci i zapomnienia, konfrontacji wnuka z babcią, którzy stają się głównymi bohaterami wspomnianej gry na końcu, autor usiłuje opowiedzieć człowieka na dwa sposoby bezradnego wobec tego, co przeżył, a czego nie może satysfakcjonująco nazwać czy zinterpretować. „Skąd” to też ważna książka o tym, że mentalnie Jugosławia wciąż istnieje. O paraliżującym wyobrażeniu czasie, w którym „socjalizm był zmęczony, budził się nacjonalizm”. Saša Stanišić jest człowiekiem, który może się temu wszystkiemu przyglądać z bezpiecznego dystansu, ale jest tu ukryta ogromna empatia, potrzeba zrozumienia świata, który odszedł, a przede wszystkim mentalności, do jakiej próbuje znaleźć dostęp. W tym znaczeniu jest to opowieść o tym, co tu zostaje zaakcentowane: co zyskujemy dzięki zrozumieniu, skąd pochodzimy, i co możemy przez to stracić. To próba zmierzenia się z tym wszystkim w słowach. Przecież babcia zawsze prosiła autora, by przez całe swoje życie trzymał się słów. To, w jaki sposób autor zaczyna porządkować swoją przeszłość, i to, jak zaczyna rozumieć siebie na nowo, może świadczyć o tym, że nasza tożsamość bez względu na okoliczności pochodzenia lub oddalania się od swego pochodzenia zawsze będzie indywidualną kwestią, doświadczeniem, wątpliwością, rozczarowaniem i poszukiwaniem.

Jarosław Czechowicz

WAKACJE W ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH

Wakacje to dla dzieci czas odpoczynku i zabawy, dlatego jak co roku Wielkie Centrum Kultury przygotowało dla najmłodszych ofertę zajęć wakacyjnych w świetlicach środowiskowych. Lipiec upłynął pod znakiem uczestnictwa w półkoloniach, które odbyły się w świetlicy środowiskowej w Sułkowie, Mietniowie oraz Kokotowie, a także warsztatów wakacyjnych w świetlicy w Sygnejczowie i w Lednicy Górnej. Na liczne grono odbiorców czekały stacjonarne warsztaty podróżnicze, plastyczne, przyrodnicze, rękodzielnicze, chemiczne oraz zabawy i animacje. Dodatkowo uczestnicy półkolonii wybrali się na wycieczkę do Fabryki Ciuci Cukier Artist, gdzie wzięli udział w warsztatach karmelarskich, własnoręcznie wykonując lizaki, aby później udać się do Muzeum Obwarzanka, gdzie zyskali bogate informacje na temat najsmaczniejszego symbolu Krakowa. Dzieci próbowały także swoich sił w roli piekarza.

Wielkie Centrum Kultury

Wakacyjny cykl spotkań dla dzieci z Centrum Pomocy dla Ukrainy w Grabiu

Wielkie Centrum Kultury we współpracy z Mediateką – Biblioteką Miejską w Wieliczce zorganizowało cykl wycieczek i spotkań warsztatowych dla dzieci, które znalazły swój drugi dom w Centrum Pomocy dla Ukrainy w Grabiu. Jedną spośród licznych atrakcji była wizyta w gospodarstwie agroturystycznym Anny Kmiecik - pasiece „Uśmiechnij się” w Dobranowicach. Fantastyczna atmosfera i radośnie spędzone chwile sprzyjały integracji, a także nawiązaniu przyjaznych relacji pomiędzy uczestnikami wakacyjnych zajęć. Wakacje to dla dzieci zdecydowanie czas odpoczynku,

regeneracji i niekończącej się, beztroskiej zabawy. Aby dodatkowo urozmaicić ten radosny czas, Wielkie Centrum Kultury oraz Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce wspólnie przygotowali cykl wakacyjnych spotkań, które miały miejsce w Centrum Pomocy dla Ukrainy w Grabiu, a także w obiektach kulturalnych, dostępnych w mieście Wieliczka. Przygotowano również ciekawą ofertę warsztatów wyjazdowych. Zaproprowany program był różnorodny, więc każdy znalazł coś dla siebie. Zajęcia rozpoczęły się od warsztatów plastycznych w Centrum Pomocy dla Ukrainy w Grabiu. Następnie

dzieci wyruszyły do Kina Wielickiej Mediateki na bajkowe spotkanie z minionkami. W wakacyjnym programie nie zabrakło udziału w strefie „Happy bus”, przy której przygotowano wiele animacji, dmuchań, zjeżdżalni, zabaw z kolorową chustą, a także słodki poczęstunek. Nasi najmłodszy goście mieli okazję odwiedzić Fabrykę Ciuci Cukier Artist oraz Muzeum Obwarzanka. Nie zabrakło również zajęć i rywalizacji sportowych na basenie w Solnym Mieście. Wiele radości i niezapomnianych wrażeń za nami. Dziękujemy za wspólną zabawę! Wielkie Centrum Kultury

ŚWIĘTO CHLEBA W GRAJOWIE

W sobotę 6 sierpnia odbyło się Święto Chleba w Grajowie. Uroczystość rozpoczęła msza święta w kościele parafialnym w Raciborsku. Po nabożeństwie na placu przy remizie OSP Grajów odbył się występ zespołu Pieśni i Tańca Pogórze Wielickie oraz występ dzieci ze Szkoły Podstawowej w Grajowie. Na najmłodszych uczestników Święta Chleba czekało wiele atrakcji, m.in. dmuchańce, malowanie twarzy, przejażdżki quadem. Odbył się również pokaz samochodów z lat 80 i 90. Degustowano chleb ze smalcem i inne regionalne smakołyki. Działą miasteczko strażackie. Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza przygotowała tor sprawnościowy dla dzieci. Świętowanie zakończyła zabawa taneczna z kapelą. UMiG Wieliczka

PIKNIK RODZINNY W PAWLIKOWICACH

W sobotę 6 sierpnia odbył się Piknik Rodzinny w Pawlikowicach. Całe rodziny miały okazję miło spędzić czas, a każdy znalazł coś dla siebie. Nie zabrakło wspólnego grillowania, konkursów oraz zabaw dla dzieci. Na najmłodszych czekał szereg niespodzianek m.in. dmuchańce, karuzela, malowanie twarzy, animacje, wata cukrowa, przejażdżki konne. Wszystkie atrakcje cieszyły się dużą popularnością i dostarczyły dzieciom mnóstwo radości. Uczestnicy mogli też skorzystać z poczęstunku przygotowanego przez Panie z Koła Gospodyń Wiejskich Pawlikowice. Strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej Raciborsko prezentowali sprzęt ratowniczo-gaśniczy, jak również uczyli najmłodszych uczestników odpowiednich zachowań przeciwpożarowych. UMiG Wieliczka

fol. UMiG Wieliczka

Puls Wieliczki 17 sierpnia 2022

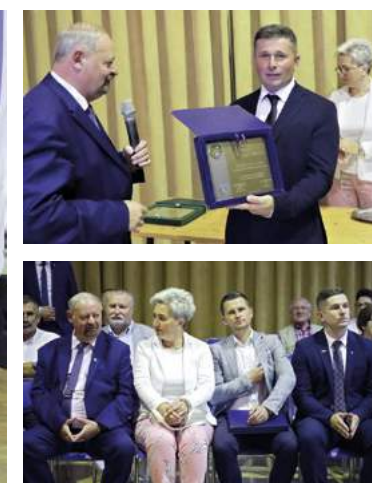
Jubileusz 75-lecia Klubu Wilga Koźmice Wielkie

KLUB SPORTOWY WILGA KOŹMICE WIELKIE ZAJMUJE WAŻNE MIEJSCE NA SPORTOWEJ MAPIE MIASTA I GMINY WIELICZKA. OD 75 LAT GROMADZI MŁODYCH LUDZI, KTÓRZY PRAGNĄ SPEŁNIAĆ SWOJE SPORTOWE MARZENIA. WŚRÓD NICH MOŻNA DOSTRZEC WIELU UTALENTOWANYCH ZAWODNIKÓW, DLA KTÓRYCH SPORT STAŁ SIĘ NIE TYLKO ROZRYWKĄ, ALE PRZEDĘ WSZYSTKIM PASJĄ I SPOSOBEM NA ŻYCIE. DZIAŁACZE SPORTOWI, ZARZĄD KLUBU, TRENERZY DOKŁADAJĄ WSZELKICH STARAŃ, BY DBAĆ O ROZWÓJ MŁODYCH SPORTOWCÓW Z DUMĄ PATRUJĄC NA OWOCE ICH WYSIŁKU.

KS Wilga Koźmice Wielkie został utworzony w 1947 r. Pierwsze sekcje klubu poświęcone były siatkówce, koszykówce oraz lekkoatletyce. W roku 1951 narodziła się nowa sekcja, która do dziś stanowi podstawę działalności klubu, czyli piłka nożna. Obecnie klub posiada cztery sekcje piłki nożnej: Grupa Orlików, Trampkarze, Juniorzy, Seniorzy, w których gra blisko 100 zawodników. Klub uczestniczy w rozgrywkach A klasy Małopolskiego Związku Piłki Nożnej Podokręg Wieliczka (seniorzy) oraz w II Lidze Okręgowej Juniorów Starszych i III Lidze Okręgowej Trampkarzy. Do szkółki piłkarskiej uczęszczają dzieci w wieku 5-14 lat. Obecny zarząd Klubu tworzą:

Prezes – Tomasz Windak
Zastępca prezesa – Kamil Jarosik
Sekretarz – Mariusz Żołnierczyk
Skarbnik – Jarosław Figiel
Członek zarządu – Jolanta Surówka
Członek zarządu – Ryszard Jurkiewicz
Członek zarządu – Adam Światowicz
Członek zarządu – Adam Mrugała
- Z myślą o kolejnych pokoleniach adeptów piłki nożnej, ale także innych dyscyplin sportu rozwijanych w Klubie Sportowym WILGA Koźmice Wielkie, składam podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania i wieloletniej działalności. To właśnie takie kluby jak WILGA są bijącym sercem wielickiego sportu. W takich miejscach stawiają

pierwsze kroki utalentowani sportowcy, tutaj rodzi się pasja do aktywności sportowej, która potem towarzyszy przez całe życie. To także ważny część historii lokalnej społeczności. Dziękuję, że od wielu lat dokładacie wszelkich starań, by kolejne pokolenia sportowców doskonaliły swoje umiejętności, stając się chlubą nie tylko Klubu, ale również Miasta i Gminy Wieliczka. Składam wyrazy wdzięczności za trud szkoleniowy i wychowawczy działaczom, pracownikom i przedstawicielom zarządu, doceniając ich zaangażowanie i osobiste poświęcenie - tymi słowami burmistrz Wieliczki Artur Kozioł złożył podziękowania na ręce prezesa Klubu Tomasza Windaka. UMiG Wieliczka

fol. UMiG Wieliczka

Polska - Ukraina na przestrzeni wieków

Czy obecna napaść Rosji na Ukrainę jest wydarzeniem całkowicie bez precedensu? Siedemset lat temu Litwini opanowali obszar dzisiejszej Białorusi i Ukrainy, wyzwalając tamtejszych Rusinów od mongolskiego panowania. Rusini czuli się pełnoprawnymi obywatelami litewskiego państwa (a od unii polsko-litewskiej - obywatelami wspólnej Rzeczypospolitej). Mimo to moskiewscy carowie koniecznie chcieli „wyzwolić” swych ruskich pobratymców od polsko-litewskiego panowania, jednak Rusini dzielnie bronili się przed takim „wyzwoleniem” i w ciągu wieków kształtowali w granicach Rzeczypospolitej swą narodowość, odrębną od rosyjskiej.

DRODZY WIDZOWIE ZAPRASZAMY NA 9. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY KINO DZIECI

Od 24 września do 2 października zapraszamy dzieci w wieku od 4 do 12 lat wraz z opiekunami na 9. Międzynarodowy Festiwal Filmowy Kino Dzieci, który po raz pierwszy odbędzie się w kinie Wielicka Mediateka. Organizatorem festiwalu jest Dział Edukacji Stowarzyszenia Nowe Horyzonty. Szczegółowy harmonogram pokazów oraz tytuły filmów festiwalowych zostaną zaprezentowane 8 września. W tym dniu ruszy również sprzedaż biletów na seanse filmowe. Więcej informacji o festiwalu na FB Kino Wielicka Mediateka oraz na stronie www.kinodzieci.pl. Rezerwacja na pokazy dla grup zorganizowanych pod nr telefonu 12 385 88 38. Kino Wielicka Mediateka

NAUCZYCIELU, WYCHOWAWCO - CZY CHCESZ POKAZAĆ UCZNIOM WARTOŚCIOWE I MĄDRE KINO? DOŁĄCZ DO PROGRAMU NOWE HORYZONTY EDUKACJI FILMOWEJ NA ROK SZKOLNY 2022/2023

Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej to ogólnopolski program edukacji filmowej dla wszystkich poziomów nauczania: przedszkół, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. To cykle tematyczne oparte na wyjątkowych filmach, dopełnionych o prelekcje, omówienia i propozycje warsztatów plastycznych, karty pracy, scenariusze lekcji oraz analizy psychologiczne do pobrania ze strony www.nhef.pl. Program jest powiązany z podstawą programową na wszystkich poziomach edukacji.

Przedszkole – cykl „Chodzę do kina”

Tytuły filmów: „Kacper i Emma – Najlepsi przyjaciele”, „Gordon i Paddy”, „Kacper i Emma – Zimowe wakacje”, „Basia 1 – serial”, „Wiking Tappi – zestaw 1”, „Pettson i Findus – Wielka wyprowadzka”, „Mama Muu wraca do domu”

Szkoła podstawowa klasy od 1 – 3 „Filmowi bohaterowie”

Tytuły filmów: „Halvdan – prawie Viking”, „Nowe przygody Dzieci z Bullerbyn”, „Gwiadka Klary Muu”, „Jak ocalić smoka”, „Operacja człowiek w czerni”, „Kapitan Morten i Królowa Pająków”, „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai. Tajemnica Skorpiona”

Szkoła podstawowa klasy od 4 – 6 „Młodzi w obiektywie”

Tytuły filmów: „Łowcy czarownic”, „Mamo,

kocham Cię”, „199 małych bohaterów”, „Szczęściara”, „Bрудna robota”, „Głowa pełna Ciebie”, „Lato, kiedy nauczyłam się latać”

Szkoła podstawowa klasy od 7 – 8 „Świat wartości”

Tytuły filmów: „Lek na całe złoto”, „Młodzieżowa Liga Mistrzów (Kids Cup)”, „Marona – psia opowieść”, „Maddy modelka”, „Lada dzień”, „Podnieść poprzeczkę”, „BalletBoys”

Szkoła ponadpodstawowa „Filmowa historia Polski”

Tytuły filmów: „Piłsudski”, „Kamerdyner”, „Katyń”, „Pianista”, „Ułaskawienie”, „Jestem mordercą”, „Bogowie”

Cena biletu dla jednego ucznia na jeden pokaz filmowy to 9 zł. Grupę przedszkolną, klasę można zgłosić do programu poprzez wypełnienie formu-

larza zgłoszeniowego na stronie internetowej www.nhef.pl. Zapisy potrwały do 5 PAŹDZIERNIKA w przypadku pytań prosimy o kontakt z kinem Wielicka Mediateka, LOKALNYM koordynatorem pod nr tel. 12 385 88 38.

...by zdrowym być

MÓZGOWIE (ŁAC. ENCEPHALON) ZWANE MÓZGIEM

Mózg człowieka ma 86 miliardów neuronów (psa - 530 milionów, a kota 250 milionów), to 2 % ogólnej wagi ciała i zużywa aż 20% pobranej z pożywieniem energii.

Mózg starzeje się, z czasem obkurcza, pojawiają się złogi (obumieranie neuronów), zostaje zakłócona komunikacja. Procesy miażdżycowe zmniejszają przepływ krwi. Do mózgu dociera mniej tlenu i glukozy, dochodzi do jego niedotlenienia. Mózg nie gromadzi energii. Przy niewystarczającym krążeniu mózgowym pojawiają się zawroty głowy, szumy w uszach i utrata pamięci. To prowadzi do depresji w ciągu dnia i bezsenności nocą. Witamina B6 przyczynia się do naprawy naczyń krwionośnych.

Ścisły związek z koncentracją ma dobrze dobrana, indywidualna dieta. Redukcja ilości węglowodanów to właściwa droga. Nazbyt obfite posiłki prowadzą do tego, że mózg nie może pracować efektywnie. Dieta oparta na tłuszczach nienasyconych (omega-3 pochodzących z ryb, jodu zawartego w morskich algach, rukwi wodnej, owocach morza, skorupiakach), mikroelementach, witaminach poprawiają krążenie mózgowe. Aby nasz mózg codziennie otrzymywał wystarczającą ilość tlenu, koniecznie musimy spożywać pokarmy bogate w żelazo i witaminy.

Zbyt ni nadmiar tłuszczu w diecie podnosi poziom cukru we krwi. Właściwa ilość tłuszczu jest potrzebna, by chronić włókna nerwowe. Musimy dbać o kondycję fizyczną

i umysłową, bo dzięki temu opóźnimy starzenie się. Wysiłek fizyczny daje wsparcie dla mózgu, sprzyja dotlenieniu, pobudzeniu, spowolnia procesy chorobowe. Potrzebujemy serotoniny, hormonu szczęścia. Spadek jej poziomu może wywołać niepożądane zapotrzebowanie na słodkie. Cukier źle wpływa na metabolizm komórek mózgowych. Alkohol, niszczy komórki odpowiedzialne za pamięć, uczenie się, równowagę i koordynację wzrokowo ruchową. Mózg to 1,5 litra wody, białko, tłuszcze i sole mineralne. Woda jest podstawą dla metabolizmu komórek mózgowych. Odwodniona słaba i szybciej się starzeje, pogarsza się pamięć i koncentracja. Odwodnienie przyczynia się do zanieczyszczenia organizmu i spadku odporności. Na pewno nie pomoże nam oglądanie np. seriali, które tłumią pracę mózgu. Nie popadajmy w uzależnienie. Niezależnie od wieku, mamy możliwość tworzenia nowych połączeń między neuronami, co decyduje o sprawnym myśleniu. Potrzebny jest krzem, który jest antagonistą wapnia. Przy niedoborze, zakłóceniu ulega łączność między mózgiem a ciałem. Krzem wpływa na elastyczność naczyń krwionośnych. Kiedy go brakuje zastępuje go wapń. Niedobór krzemu, przyczynia się do spadku produkcji kolagenu, jego osłabienia. Krzem znajdziemy w: skrzypie polnym, pokrzywie, podbiale, kozieradce i glince kaolinowej. Skrzyp wzmacnia jasność umysłu. Najlepszym restartem dla naszego mózgu jest sen. Potrzebujemy ciemności i zdrowego snu, by nie zaburzać produkcji melatoniny. *Zdzisław Kapera*

ZNAJDŹ 8 SZCZEGÓŁÓW, KTÓRYMI RÓŻNIĄ SIĘ OBRAZKI

rys. Joanna Krawczyk

REPERTUAR WRZESIEŃ 2022

PREMIERA SZCZĘŚCIA CHODZĄ PARAMI

CZASEM PECH PRZYNOSI SZCZĘŚCIE...
A NAWET MIŁOŚĆ

(1.40), KOMEDIA ROMANTYCZNA, PRODUKCJA: POLSKA, 2022, 13+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

2 WRZESIEŃ 18:00	7 WRZESIEŃ 18:00
4 WRZESIEŃ 17:00	10 WRZESIEŃ 17:00
5 WRZESIEŃ 18:00	
6 WRZESIEŃ 18:00	

NOTRE - DAME PŁONIE

(1.50), DRAMAT/RELIGIJNY, PRODUKCJA: FRANCJA, 2022, LEKTOR, 12+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

9 WRZESIEŃ 18:00	14 WRZESIEŃ 18:00
10 WRZESIEŃ 19:00	15 WRZESIEŃ 18:00
11 WRZESIEŃ 17:00	16 WRZESIEŃ 18:00
12 WRZESIEŃ 18:00	

STRACONE ZŁUDZENIA

(2.20), DRAMAT, PRODUKCJA: FRANCJA/BELGIA, 2021, NAPISY, 15+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA
GABINET FILMOWYCH CIENI
PRELEKCJA + POKAZ FILMU

8 WRZESIEŃ 18:00
28 WRZESIEŃ 18:00
29 WRZESIEŃ 18:00

TRZY TYSIĄCE LAT TĘSKNOTY

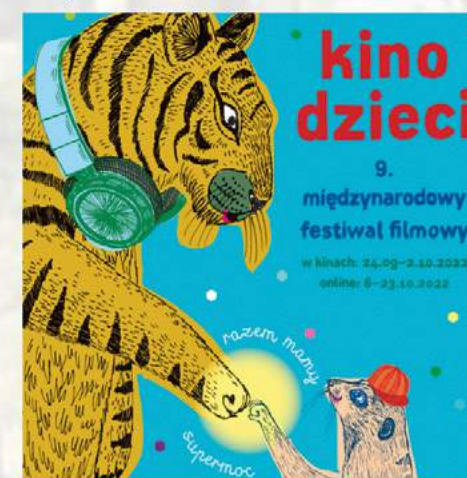

(1.40), FANTASY/ROMANS/DAMAT, PRODUKCJA: USA/AUSTRALIA, NAPISY, 15+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

18 WRZESIEŃ 18:00	24 WRZESIEŃ 19:00
19 WRZESIEŃ 18:00	25 WRZESIEŃ 19:00
21 WRZESIEŃ 18:00	26 WRZESIEŃ 18:00
22 WRZESIEŃ 18:00	

KINO DZIECI

9. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY 24.09 - 2.10.2022

ZAPRASZAMY NA FESTIWALOWE NOWOŚCI
DO KINA WIELICKA MEDIATEKA

KUROZAJĄC I ZAGADKA CHOMIKA CIEMNOŚCI

(1.31), ANIMOWANY/KOMEDIA/PRZYGODOWY, PRODUKCJA: BELGIA/FRANCJA, 2022, DOBBING, 6+

4 WRZESIEŃ 15:00
10 WRZESIEŃ 15:00
11 WRZESIEŃ 15:00
18 WRZESIEŃ 16:00

KINO WIELICKA MEDIATEKA, PLAC M. SKULIMOWSKIEGO 3, WIELICZKA, TEL. 123858838, FACEBOOK: KINO WIELICKA MEDIATEKA

Małopolski Bank Spółdzielczy

Zawsze Twoim Bankiem

Jesteś Klientem
Małopolskiego Banku Spółdzielczego?
A może dopiero porównujesz oferty?
Mamy dla Ciebie doskonały argument!

Do 20 grudnia 2022 roku każdy
nowy produkt to codzienna szansa
na wygraną **500 zł**.

Na koniec każdego z trzech
etapów loterii losujemy również
po **10 laptopów Asus** i po jednym
samochodzie Toyota Yaris!

LOTERIA NA OKRĄGŁO

Co zrobić, żeby zakręcić kołem fortuny w Loterii na okrągło?

1. W okresie promocji, czyli między 1 czerwca a 20 grudnia 2022 roku, skorzystaj z jednego z produktów z oferty bankowej dla klientów indywidualnych.
2. Odbierz w oddziale Małopolskiego Banku Spółdzielczego voucher z unikalnym kodem.
3. Wejdź na stronę www.loteria.mojbank.pl i uzupełnij formularz zgłoszeniowy, wpisując w nim kod z vouchera oraz swoje dane osobowe i kontaktowe.
4. I już!

Nie udało Ci się wygrać w pierwszym etapie? Nic nie szkodzi!
Masz jeszcze szanse w dwóch kolejnych etapach. Pamiętaj o skorzystaniu z nowego produktu w Małopolskim Banku Spółdzielczym i odebraniu vouchera.

Więcej informacji na temat „Loterii na okrągło” i jej regulamin znajdziecie na stronie

www.mbsw.pl

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny.